

ΕΘΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ: Πώς τιμούν άλλου τους εργαζομένους. — Το Κασκέτο (διήγημα). — Φαιδρά ξαναθυμήματα. — Εργασία και χαρακτήρ. — Αρχαιολογικά. — Η γυνή εις την οικογενειακήν έστίαν. — Η

κουραμάνα (διήγημα). — Νυκτώνει... (μυθιστόρημα). — Το λήξαν μουσικόν έτος' μουσική εκπαίδευσις. — Σύγχρονοι μύθοι του παλαιού Αϊσώπου (άρνουβώ). — Τραγικά Χριστούγεννα (διήγημα).

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΛΡΙΘ. 6

"Εκαστον τεύχος Δραχ. 1

15
ΙΟΥΝΙΟΥ
1921

“ΕΘΝΙΚΗ ΖΩΗ,”

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΥΑΓ. ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ. 20. - ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ. 30.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΔΟΛΛ. 6.

ΕΤΟΣ Α' - ΑΡΙΘ. 6.
15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1921

ΕΚΑΣΤΟΝ ΤΕΥΧΟΣ ΔΡΑΧ. 1
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 44. — ΤΗΛ. II-07

ΠΩΣ ΤΙΜΟΥΝ ΑΛΛΟΥ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

ΚΑΠΟΤΕ ἔτυχε νὰ εὐρίσκομαι εἰς τὸ Carlesbad τῆς Βοημίας κάμνων τὴν κούραν μου ὑδάτων καὶ λουτρῶν, ὅποτε ἐγνώσθη μίαν τῶν ἡμερῶν, ὅτι ἦλθεν ὁ Λόρδος Ρότσιλδ διὰ τὴν ἰδίαν αἰτίαν καὶ ὅτι κατέλυσε εἰς τὸ ἀριστοκρατικώτερον ξενοδοχεῖον τῆς λουτροπόλεως.

Ἐνθυμοῦμαι πῶς εἶπα εἰς τὸν κύκλον τῶν συμπατριωτῶν μας, νὰ πᾶμε νὰ τὸν ἰδοῦμε. Μερικοὶ ἐξωμερίται ἐδέχθησαν, εἰς ὅμως ἀπὸ τὴν Ἐλευθέραν Ἑλλάδα ἀπήντησε:

«Δὲ βαριέσαι ἀδελφὲ, τὸν παλιοεβραῖο τώρα θὰ ἰδοῦμε!!» Ὅϊ ἄλλοι ὡσὰν νὰ ἐντράπησαν, ἠλλαξαν γνώμην καὶ ἔτσι δὲν τὸν εἰδάμεν.

Κατὰ τύχην ἐφέτος συνέπεσεν νὰ μοῦ σταλῇ κάποιος ἀγγλικὸν ἀναγνωσματάριον, τοῦ σχολείου, ποῦ περιεῖχε μὲ κεφάλαιον ἐπιγραφόμενον «Οἱ Βασιλεῖς τῶν Τραπεζίτων» τὴν ἱστορίαν τῆς οἰκογενείας τῶν Ρότσιλδ, τὴν ὁποίαν σὰς παραθέτω κατωτέρω.

Εἰς ἐκ τῶν κυριωτέρων τριῶν Ρότσιλδ οἵτινες ἐγινάντωσαν τὴν περιουσίαν τῆς οἰκογενείας, ὁ Nathan Meyer Rothschild ἔλεγεν: «Χρειάζεται μεγάλη δόσις εὐτολμίας καὶ οὐχὶ μικροτέρα προνοίας, διὰ νὰ ἀποκτηθῇ μία μεγάλη περιουσία καὶ ὅταν ἐπιτύχη τις τὴν περιουσίαν αὐτὴν τότε χρειάζεται δεκαπλασία κρίσις διὰ νὰ τὴν διατηρήσῃ». Δηλαδή τὸ ἰδικόν μας «φυλάξαι τὰγαθὰ χαλεπώτερον τοῦ κησασθαι». Καὶ σήμερον ἂν ἔζη, θὰ ἔβλεπεν ὅτι οἱ ἀπόγονοί του δὲν ἔχασαν οὔτε τὴν τόλμην οὔτε τὴν πρόνοιαν οὔτε καὶ τὴν κρίσιν τῶν προγόνων των, καταστάντες οἱ μεγαλύτεροι τραπεζίται τῆς Ἑυρώπης, μὲ κεφάλαια ἄνω τῶν 5 δισεκ. φρ.

Κατὰ τὸ 1770 ὁ Meyer Anselm Rothschild, εἰς τὴν ἡλικίαν 27 ἐτῶν, ἤρχισε τὸ στάδιόν του εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς του· οἶκον γενικοῦ ἐμπορίου καὶ μικροτραπεζίτου εἰς Φραγκφούρτην. Τὸ ἔμβλημα τοῦ καταστήματός των ἦτο «Η ΕΡΓΘΡΑ ΑΣ-ΠΙΣ». Καίτοι ἡ ἐπιθυμία τοῦ πατρὸς του ἦτο νὰ γίνῃ Ραββίνος, ἐν τούτοις ἠκολούθησε τὴν κλίσιν του, ἣτις εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν ὁμοθρήσκων του.

Κάθε γείτων του εἶχε ἓνα καλὸν λόγον δι' αὐτόν. Ἦτο ἱκανώτατος καὶ τίμιος, εἰς ἐποχὴν μάλιστα κατὰ τὴν ὁποίαν τοὺς Ἑβραῖους δὲν τοὺς ἠγάπων πολὺ. Ὁ Μέγας Δουξ τῆς Ἑσσης ἦτο ἐκ τῶν φίλων του καὶ τοῦ ἐνεπιστεύθη ὀλόκληρον τὸν θησαυρόν του εἰς χρῆμα καὶ τιμαλφῇ, ὅταν ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ πρὸ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Ναπολέοντος, τὸ 1806. Ὁ Rothschild προσεπάθησε καὶ κατώρθωσε ν' ἀποπλανήσῃ τοὺς

Γόλλους καὶ νὰ τὰ μεταφέρῃ σῶα εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἀλλὰ δὲν τ' ἀφῆκε ἀκίνητα. Τὰ μετεχειρίσθη εἰς διαφόρους σκοποὺς καὶ ὡς γηραιὸς τραπεζίτης, διὰ τοῦ υἱοῦ του, ἀπεκόμισε μεγάλα κέρδη πρὶν ἀποδώσῃ τὰ ἐμπιστευθέντα αὐτῷ. Ἡ τιμία αὕτη, πράξις εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐὰν ἦτο κατεργάρας, θὰ ἠδύνατο νὰ τὰ κρατήσῃ δι' ἑαυτὸν ὡς τίμιος οἰκοκύρης, τοῦ προσεκόμισε καὶ μεγίστην ὑπόληψιν.

Ὅταν ἐπλούτισεν ἀκόμη περισσότερον, κατώρθωσε νὰ διευθύνῃ τὰς χρηματικὰς ὑποθέσεις μερικῶν Ἑυρωπαϊκῶν ἐθνῶν. Ἐξέδωκε δάνεια διὰ λησμών των. Καὶ εἶχε μέθυσον ν' ἀποστέλλῃ χρήματα ἀπὸ τὸν ἓνα τόπον εἰς τὸν ἄλλον ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον ἀπὸ ἄλλους Τραπεζίτας. Τοῦτο ἦτο σοβαρώτατον πρὸ αἰῶνος, ἰδίως διὰ τοὺς Ἀγγλους, οἵτινες εἶχον νὰ πληρώνουν πρίγκηπας καὶ στρατὸν εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑυρώπης. Ἀσφαλῶς θ' ἀπεκόμιζε μεγάλα κέρδη ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἐργασίας. Καὶ ἀπέθανε τὸ 1812 ἑβδομηκοντούτης, ἀφῆσας στερεὰ θεμέλια τῆς ἀπείρου σημερινῆς περιουσίας.

Ὁ Meyer Anselm ἀπέκτησε πέντε υἱοὺς. Αἰσθανθεὶς τὸν θάνατόν του τοὺς προσεκάλεσε παρὰ τὴν κλίνην του καὶ τοὺς εἶπε: «Ἀκολουθήτε τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον, μείνατε μέχρι τέλους ἠνωμένοι, συμβουλευθήτε τὴν μητέρα σας πρὸ ἐκάστης μεγάλης ἐπιχειρήσεως. Ἀκολουθήσατε τὰς τρεῖς αὐτὰς συμβουλὰς καὶ γρήγορα ὁ κόσμος θὰ σὰς ἀνήκει.»

Αἱ τελευταῖαι ὑποθήκαι τοῦ θνήσκοντος πατρὸς ἦσαν ἴσης ἀξίας ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιχειρήσεων ὅσον καὶ ὁ καταλειπόμενος πλοῦτος. Ἡ ἔνωσις τῆς οἰκογενείας ἔδωσεν αὐτοῖς τὴν δύναμιν. Ὅλοι εἶχον ἔμφυτον τὸ δαιμόνιον νὰ χεῖρίζωνται ἐπιχειρήσεις. Καὶ ἕκαστος ἦτο ἔτοιμος νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἄλλους, ὅποτεδῆποτε παρουσιάζετο ἐπιχειρήσεις σοβαρότητος.

Ἐκ τῶν πέντε υἱῶν ὁ μεγαλυτέρας ἐπιτυχίας τυχὼν Nathan Meyer Rothschild, διηύθυνε τὰς ἐργασίας τοῦ οἴκου εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Οὗτος ἦλθε εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ πατρὸς του τὸ 1798, εἰς ἡλικίαν εἴκοσι ἐνὸς ἐτῶν. Διὰ τῶν χρημάτων τοῦ Δουκὸς τῆς Ἑσσης ἔκαμε μεγάλας ἐργασίας καὶ ἐγνωρίσθη ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἣτις τῷ ἐνεπιστεύθη πολλάκις χρηματικὰς ἐργασίας. Οὗτος εἶχε ἀπόλυτον πεποίθησιν ἐπὶ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς ἐπιτυχίας της ἐπὶ τοῦ Ναπολέοντος. Οὕτως, ὅταν ὁ κόσμος ἐφοβεῖτο καὶ αἱ τιμαὶ τῶν κυβερνητικῶν χρεωγράφων ἐπιπτον, ὁ Ρότσιλδ ἠγόραζε καὶ ὄλος ὁ κόσμος ἀνεθάρρει.

ΤΟ ΚΑΣΚΕΤΟ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Βασίζομενος επί της εμπιστοσύνης του κόσμου εσχεδίαζε το χτηματιστικόν Coup de mains κατά την πτώσιν του Ναπολέοντος εις τὸ Waterloo, τὸ ὁποῖον τοῦ ἔφερε μυθώδη κέρδη καὶ τὸ ὁποῖον ἔμεινε ὀνομαστόν.

Ἐντὺς εἴκοσι τεσσάρων ὥρων ἀπὸ τῆς νίκης τῶν συμμάχων ἐφρίσκατο εἰς Λονδίνον, ἐνῶ δὲν εἶχεν ἀγγελθῆ ἀκόμη εἰς τὴν Κυβέρνησιν αὐτή. Παρουσιάζεται εἰς τὸ χτηματιστήριον μὲ ὄψιν τεθλιμένην καὶ διατάσσει νὰ πωλήσουν ἐπιδεικτικῶς χρυσόγραμμα Ἀγγλικά καὶ νὰ ἀγοράσουν Γαλλικά. Ἐνῶ μουσικῶς ἠγόραζε ἀντιθέως. Βλέποντές τον οἱ φίλοι του καὶ γνωστοὶ ἐλόγιον πανικόβλητοι κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του. Μετὰ διήμερον ἐγνώσθη ἡ κατάστασις, ἀλλ' αὐτὸς ἔκαμε τὸ μέρος του.

Οὐδείς ἐκτὸς τῆς οἰκογενείας του γνωρίζει πόσο μεγάλην περιουσίαν κατέλιπεν ὁ ἔξυπνος αὐτὸς ἀνὴρ. Εἰς δεκαοκτῶ περιπτώσεσ τῶ ἐξητήθησαν νὰ ἐκδώσῃ δάνεια παρὰ κυβερνήσεων διαφόρων κρατῶν. Τὰ κέρδη τοῦ ἀπεκόμισεν ἦσαν μέγιστα. Κάποτε ἔκαμεν ἓν εἶδος κερδοσκοπίας ἐπὶ τοῦ ὑδραργύρου ἡ τιμὴ τούτου ἀμέσως ἐδιπλασιάσθη.

Ὁ Nathan ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας διὰ τοῦ τίτλου τοῦ βαρῶνου καὶ ἀπέθανε τὸ 1836.

Ὁ διαδεχθεὶς αὐτὸν Λιονέλ Νάθαν ἐπὶ τεσσαράκοντα τρία ἔτη διεχειρίσθη τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐργασιῶν Λονδίνου καὶ ἐθεμελίωσεν στερεώτερον ἀκόμη τὴν ὑπὸ τῶν γονέων του καὶ πάππων του περιουσίαν.

Οὐδεμία ἐπιχειρήσις τραπεζητικὴ ἠδύνατο νὰ διεξαχθῆ μετ' ἐπιτυχίας ἂν δὲν συνδέετο μὲ τὸ ὄνομα Ρότσιλδ. Καὶ ἡ κυβερνήσις τῆς Ἀγγλίας ἐστηρίζετο πάντοτε ἐπὶ τῆς Οἰκονομικῆς ὑποστηρίξεως τῆς οἰκογενείας αὐτῆς, ὁποτεδήποτε τὴν ἐχρειάζετο.

Τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας Ρότσιλδ εἶναι γνωστότατον εἰς τὸν κόσμον, ὅσο τῶν βασιλέων καὶ ὀλιγίστων πολιτικῶν ἀνδρῶν. Σήμερον εἶναι διηρημένη εἰς πολλοὺς κλάδους, οἵτινες συνδέονται μεταξὺ τῶν διὰ πολλῶν δεσμῶν συμφερόντων. Καὶ ἐφόσον ὁ σύνδεσμος ἐξακολουθεῖ ἡ δύναμις τῆς οἰκογενείας θὰ εἶναι κυλοσσιαία. Ἐχουν χηματικὰ συμφέροντα παιταχοῦ καὶ ἐπομένως, σπανίως θὰ εἶνε δυνατόν μία σοβαρὰ ἐπιχειρήσις εἰς ὅποιονδήποτε μέρος τοῦ κόσμου νὰ λάβῃ χώραν, χωρὶς νὰ ληφθῆ ἡ συμβουλὴ τῆς οἰκογενείας ἐπ' αὐτῆς.

Ὁ τελευταῖος Ρότσιλδ εἶναι λόρδος τῆς Ἀγγλίας. Αὐτὴ ἡ ἱστορία τῆς οἰκογενείας, εἶναι διδακτικότη. Τοιουτοτρόπως τιμοῦν καὶ ὑποστηρίζουν τὴν ἐνεργητικότητα τῶν ἀτόμων τὰ ἔθνη, διὰ ν' ἀντιλοῦν ἔτι αἰτίως τὴν εὐημερίαν τῶν ἀπὸ τὴν εὐημερίαν τῶν ἀτόμων.

Καὶ ἄς ἔλθωμεν εἰς τὸν συμπατριώτην μας τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος ποῦ ἀνέφερα ἀνωτέρω. Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἐμνηστήρισε τὸν τραπεζίτην. Ἀτυχῶς εἴμεθα ὅλοι οἱ Ἕλληνες.

Ὅταν ἐκέρδιζαν οἱ ἐφοπλισταί, ἓνα φθόνον ἐβλέπε τις εἰς τὰ μάτια ὄλων. Τότε ἦτο ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῆς Ἑλλάδος. Σήμερον ἔχασαν ἐκεῖνοι καὶ κατεστράφησαν πολλοί. Ἐφυγαν ὁμοῦ καὶ αἱ ἄρθνοι Στεργιάνα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Ο Πέτρος Ἀδλάμης γύρισε νωρίτερα ἐκεῖνο τὸ βράδυ στὸ σπίτι του. Ἡ ὥρα ἦτο μόλις δέκα, καὶ ποτὲ του δὲν εἶχε τὴν συνήθεια νὰ γυρίζῃ πρὶν ἀπὸ τὶς πρωινῆς ὥρες. Τὸ πόκερ, στὴ λέσχη, τὸν τραβοῦσε περισσότερο ἀπ' τὴν συντροφιά τῆς γυναίκας του, στὸ σπίτι. Ὁ κόσμος εὗρισκε, πῶς εἶχε ἄδικο νὰ προτιμᾷ τὰ χαρτιά ἀπὸ μιὰ ἑμμορφή καὶ χαριτωμένη γυναικούλα σὰν τὴ δική του. Ὁ Πέτρος ὁμοῦ εἶχε διαφορετικὴν ἰδέαν. Ἀγαποῦσε τὴν Πόπη, ὅπως τὴν πρώτη ἡμέραν, ποῦ τὴν πῆρε — τρία χρόνια μόνον εἶχαν παντρευμένοι — μὲ μιὰν ἀγάπην δηλαδὴ ἡσυχῆ καὶ ἀτάραχην, σὰν μονότονον ταξίδι ἀπάνω στὰ νερὰ μιᾶς λίμνης. Εὗρισκε ὁμοῦ πῶς μιὰ ρα ν κ ὀ ν τ ρ ἐνὸς «φουλ τοῦ ἄσου» μὲ «χρῶμα σερβί» ἦτον μιὰ συγκίνησις, ποῦ δὲν τοῦ τὴν εἶχε δώσει ποτὲ ἡ ἀγάπη τῆς Πόπης.

— Καὶ ὁμοῦ, ἔλεγε συχνά, σὲ κάποιαν παιγνίδιαν ἀγάπης ὑπάρχουν ρα ν κ ὀ ν τ ρ, ποῦ δὲν τὶς ἀπαντᾷς οὔτε στὸ ζωηρότερον πόκερ.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ κάποιαν ἀδιαθεσίαν τὸν ἔκαμε νὰ τραθηχθῆ γρηγορώτερον ἀπὸ τὸ παιγνίδι. Ἐπαίξε μὲ πυρετό. Ἀλλὰ, μὲ ὄλον τὸν πυρετό, θὰ ἔμενε ὡς τὴν τελευταία στιγμὴν, ἂν ἓνας γιατρός, ποῦ ἔπαίξε μαζὶ του στὸ ἴδιον καρρὲ δὲν τὸν ἐφόβιζε. Ἦτο τότε ἡ ἐποχὴ τῆς γρίπης στὴν Ἀθήναν. Καὶ ὁ γιατρός, πιάνοντάς του τὸν σφυγμὸ, τοῦ εἶπε :

— Το καλὸ, ποῦ σοῦ θέλω εἶναι νὰ πᾶς στὸ σπιτάκι σου. Τὸ κρεβάτι εἶναι τὸ καλύτερον γιὰ τὴν βρωμοαρώστικα αὐτῆ. Ἀρκεῖ νὰ μὴν ἀφίσης τὸ κακὸ νὰ προχωρήσῃ. Διαφορετικὰ δὲν σοῦ ἐγγυοῦμαι τίποτε.

Ὁ Πέτρος, γέλασε. — Νὰ πάω ἀπὸ τὶς δέκα στὸ σπίτι μου, γιατρέ μου; Τί λές; Τέτοια μπλόφα δὲν τὴν ἔκανα ποτὲ στὴ γυναίκα μου.

Γέλασαν λίγο καὶ ἐξακολούθησαν. Ὑστερ' ἀπὸ ἓνα τέταρτον ὁμοῦ, ὁ Πέτρος ἔβλεπε διαρκῶς «χρῶμα» στὰ χαρτιά του. Ὁ πυρετός του εἶχε ἀρχίσῃ ν' ἀνεβαίνει καὶ σὲ λίγο ἀποχαίρειτῃσε τοὺς συντρόφους τοὺς κ' ἔφυγε. Μπήκε σ' ἓνα ἀμάξι, ποῦ περιμένε ἀπόξω ἀπὸ τὴ λέσχη, καὶ ἐπαλώθητε χωρὶς νὰ δώσῃ καμμιά διαταγὴν τὸν ἀμαξῆ.

— Γὰ ποῦ, κύριε Ἀδλάμη; ρώτησε ὁ ἀμαξῆς, κλείνοντάς τὴν πόρταν.

— Νόστιμον θὰ ἦταν Ἐθνάση, εἶπε ὁ Πέτρος, νὰ ξέχασες τὸ σπίτι μου. Πρῶτὴ φορὰ μὲ πᾶς; Τράβα!

— Μὲ συγχωρεῖτε . . . ἔκαμε ὁ ἀμαξῆς. Δὲν εἶναι ὁμοῦ αὐτὸς οἱ ὥρες, ποῦ σὰς πάω στὸ σπίτι σας, κύριε Ἀδλάμη. Κάποιος φούρνος θὰ χρεμίσθηκε.

Κι' ἀνέβηκε στὸ σκαμνὶ του. Ἡ χειμωνιάτικη νύχταν ἦταν σκοτεινὴ, ψιλὴ βροχὴ ἔπεφτε ἀδιάκοπα, καὶ, καθὼς πῆγαινε ἀργὰ τὸ ἀμάξι μὲ τὰ ἄλογα συγκρατημένα, γὰ νὰ μὴ γλυστρήσουν ἀπάνω στὴν ὑγρὴ ἀσφαλτο, ὁ Πέτρος ἐνοιῶσε κάποιαν στενοχώριαν νὰ τοῦ πλακῶνῃ τὸ στήθος. Ἐφρίξε κάτω τὸ τῆξιμ τοῦ παραθύρου, ἔβγαλε ὄξω τὸ κεφάλι του καὶ πῆρε μιὰ βαθειὰ ἀναπνοή. Μιὰ ἰδέαν τοῦ εἶχε περᾶσῃ πῶς ἀκολουθεῖ κηδεῖα καὶ, μέσα στὸν πυρετό του, εἶχε φαντασθῆ πῶς ἀκολουθεῖ τὴν ἴδιαν τὴν κηδεῖαν. Ἐπειτα αὐτὴ τοῦ ἡ ἰδέαν τοῦ φάνηκε παράξενη καὶ γέλασε μοναχός του. Ποτὲ του δὲν συνείθιζε νᾶχῃ μαζὺρος ἰδέες καὶ περιγελοῦσε τοὺς ἄλλους, ὅταν τὶς εἶχαν. Δὲν ἄργησε ὁμοῦ νὰ ἀποδώσῃ τὸ πρᾶγμα στὸν πυρετό του καὶ νὰ ἡσυχάσῃ. Σὲ λίγο τὸ ἀμάξι σταμάτησε. Καὶ μὲ τὸ σταμάτημα τοῦ ἀμαξιοῦ, ὁ Πέτρος εἶχε καταλάβῃ, πῶς βρισκότανε στὸ σπίτι

(¹) Τὰ ἐν συνεχείᾳ δημοσιευόμενα εἰς τὴν «Ἐθνικὴν Ζωὴν» διηγήματα τοῦ κ. Παύλου Νιρβάνου, ἀποτελοῦν νέαν, ὅλως ἀνέκδοτον σειρᾶν, ἐκδιδομένην προσεχῶς ἀπὸ τὸν οἶκον «Ἀγκύρας», ὑπὸ τὸν τίτλον: «Νέα Διηγήματα», τὰ ὁποῖα πρὸ τῆς ἐκδόσεώς των εἰς τόμον, μᾶς παρεχωρήθησαν εὐμενῶς πρὸς δημοσίευσιν.

Γ. Ε.

Ἡ τελετὴ τῆς Ἀναστάσεως εἰς τὸ Μέτωπον.

Αἱ πρῶται βοήθειαι εἰς τοὺς τραυματίας.

του. Ἀπὸ τὸ δεξιὸν παράθυρον εἶδε τὴ μεγάλη κυκλιωτὴ θύραν τοῦ κήπου, μὲ σοανογιμένην.

— Περὶεργό! εἶπε. Ὅταν ἔφυγα, θυμοῦμαι πῶς τὴν ἔκλεισα.

Καὶ κατεβίοντάς, ἀπ' τὸ ἀμάξι, ξανάβηκε στὴν τσέπη του τὸ μικρὸ κλειδί τῆς θύρας, ποῦ τὸ εἶχε βγάλῃ μηχανικῶς, ὅταν ἐσταμάτησε τὸ ἀμάξι.

— Νὰ μὴν ἀφίνετε ἀνοικτὴ τὴν πόρταν σας, κύριε Ἀδλάμη! τοῦ εἶπε ὁ ἀμαξῆς. Οἱ λωποδύτες πλημμύρησαν στὴν Ἀθήναν.

Κτύπησε τ' ἄλογά του καὶ τράβηξε. Ὁ Πέτρος ἔκλεισε πίσω του τὴ θύραν καὶ προχώρησε μέσα στὸν κήπον. Τὸ σπίτι ἦτο στὸ βάλος τοῦ κήπου, περικυκλωμένον ἀπὸ ψηλά καὶ πυκνὰ δένδρα. Ὁ Πέτρος εἶδε ὅλα τὰ παράθυρα κλειστά καὶ σκοτεινά.

— Ἡ Πόπη ἔχει μεσάνυχταν τώρα! εἶπε μέσα του.

Καθὼς προχωροῦσε ὁμοῦ, τοῦ φάνηκε σὰν νὰ εἶδε κάποιαν ἀνάμεσα στὰ δένδρα καὶ νὰ πηδᾷ, τὸν φραχτῆ, ποῦ γυρίζετο περιβόλι του ἀπ' τὸ περιβόλι τοῦ γειτονικοῦ σπιτιοῦ. Γέλασε, σκέφθηκε πῶς κάποιαν γάτιαν, ποῦ τὴν τρώμαζαν τὰ βήματα του, μὲ τὴ βοήθειαν τοῦ πυρετοῦ, τὸν ἔκανε νὰ ἰδῇ μπροστά του τοὺς λωποδύτες τοῦ ἀμαξῆ, ποῦ πλημμύρησαν τὴν Ἀθήναν. Ἐπειτα ἓνας ξένος ἀνθρωπος, μέσα στὸ περιβόλι, τὸν πρῶτον ποῦ θὰ εἶχε ξυπνήσῃ, θὰ ἦταν ὁ Μπράκ, ποῦ μόνον τὰ δικὰ του βήματα ἀκούριζε καὶ τῶν στενῶν φίλων τοῦ σπιτιοῦ. Καὶ ὁ Μπράκ δὲν εἶχε χαλαρῶναι τὸν ὕπνον του. Προχώρησε λοιπὸν ἡσυχῶς καὶ ἐφθασε στὴν θύραν τοῦ σπιτιοῦ. Τὴν ὥραν ὁμοῦ, ποῦ ἔβαλε τὸ κλειδάκι τῆς θύρας στὴν κλειδαριὰ, τοῦ φάνηκε πῶς εἶδε κάτι παράξενον δεξιὰ του, κάτω στὸ χῶμα. Ἦταν ἀκριβῶς κάτω ἀπ' τὸ παράθυρον τοῦ πρώτου πατώματος, ποῦ εἶχε τὴν κάμαράν τῆς Ἡ Πόπης. Ἀφίσε τὴν πόρταν μισοανοικτὴν καὶ προχώρησε νὰ ἰδῇ. Ἐνα στρατιωτικὸν κασκέτο! Ἐσκυψε καὶ τὸ σὴ κωσε. Ἦτο κασκέτο ἀνθυπολοχαγοῦ καὶ δὲν ἄργησε ν' ἀναγνωρίσῃ τὸ κασκέτο τοῦ φίλου του Δημάδη, στενοῦ φίλου τοῦ σπιτιοῦ. Σταμάτησε μιὰ στιγμὴν, σὰ χάλος, μὲ τὸ κασκέτο στὸ χέρι. Διάφορα πράγματα, ποῦ δὲν τοὺς εἶχε δώσει ποτὲ σημασίαν, πέρασαν σὰν ἀστράτη ἀπ' τὸ νοῦ του. Καὶ ἄλλα ἄρχισαν νὰ περνοῦν μαζεμέναν.

— Ἐτσι λοιπὸν; εἶπε δυνατὰ μοναχός του.

Καὶ ὁ ἦχος τῆς ἴδιας του τῆς φωνῆς, μέσα στὴν ἡσυχίαν τῆς νύχτας, τὸν ἔκαμε νὰ τρομάξῃ.

Ἐγῶσε τὸ κασκέτο κάτω ἀπὸ τὸ ἐπάνωφορι του καὶ μπῆκε ἡσυχᾶ μέσα στὸ σπίτι, κλείνοντάς χωρὶς θόρυβου τὴ θύραν, ὅπως συνείθιζε πάντα, γυρίζοντας ἀπ' τὴ λέσχη, τὶς πρωινῆς ὥρες.

(Ἐπεται συνέχεια).

ΦΑΙΔΡΑ ΞΑΝΘΟΥΜΗΜΑΤΑ

Ὅλα δὲν ἦταν τὰ ἴδια.

Ἡ πράσινη περιπλοκάδα ἔδενε σφιχτὰ ὀλόγυρα τὸ πέτρινον πεζοῦλι, μὰ ἀπάνω στὴν πλάκαν τοῦ δὲν κάθονταν σὰν τώρα ἡ γρηᾷ καὶ συλλογιστῆ. Ποῦ συλλογίζονταν τότε!

Κι' ὁ κισσός, ποῦ τριγύριζε τὸ σπίτι καὶ ποῦ δὲν ἄφηνε οὔτε μιὰ σκομαδά τοῦ τοίχου νὰ φανῇ, εἶχε κλείσει μάλιστα καὶ ἓνα ἀπὸ τὰ παράθυρα, ἐκεῖνο τὸ βορεινόν, ποῦ ἔβλεπε πρὸς τὴ θάλασσαν, καὶ ὁ κισσός ἐξεραβήκε. Ὅχι πῆς πῶς δὲ χρειάζεται τώρα καὶ πῶς οἱ γυμνοὶ τοῖχοι κρατοῦν λιγώτερον ὑγρασίαν, ποῦ εἶναι ἴσως καὶ τὸ καλύτερον γιὰ τὴ γρηᾷ, ἀλλὰ ἔτσι τὸ συλλογίστηκε! Ὅσο γιὰ τὸ πηγάδι—αὐτὸ εἶναι ποῦ τὴν κάνει καὶ γελαίει περισσότερο,—ἦταν καιρός, ποῦ ἀπάνω στὸν πλατὺ τοῦ δισκο, μπορούσε νὰ βλέπῃ, ὅποια στιγμὴ ἦθελε, φτάνει νὰ μὴ τὸν ἐτάραξε τίποτε—ἓνα πρόσωπον, πάντα τὸ ἴδιον καὶ—τί καιροί!—αὐτὸ τὸ πρόσωπον ἦταν ὠραῖον—ἔτσι τὸ θυμάται—στενὸμακρον λίγο, μὰ γεμάτο, μεγάλη μάτια γέλιο φαιδρὸ καὶ μαλλιά πολλὰ—πολλὰ γύρω στὸ μέτωπον καὶ πάντα ἀνακατωμένα—μπλούμι! ἓνα λιθαράκι καὶ χιλιάδες κύκλοι μικροὶ στὴ μέση, γύρω μεγαλύτεροι σκέπαζαν ὄλον τὸ δισκον καὶ τότε, τὸ κεφάλι, ἀλήθεια, ἦτον ἐκεῖνον, ποῦ φάνηνονταν! ὄλον χαρκαῖες, ἄσχημο, τρομερό!

— Καλέ, δὲ μπορεί νάναί ἄλλοιώς! αὐτὴ θάναί ἡ θυγατέρα τοῦ Γύφτου, ἐκεῖνη ἡ κακιά, ἡ ἄσχημη, ποῦ ἄρπαξε τὸ μικρὸ βασιλόπουλον καὶ ποῦ τὸ βασάνιζε, γιατί δὲν ἤθελε νὰ τὴν πῇ ὠραῖαν! Δὲν τότε ἡ Νόνα, πῶς τὸ πρόσωπό της εἶχε ὄλον ζάρες καὶ πῶς ἔτρεμε πάντα;—νὰ! κι' αὐτὸ τρέμει. Παναγιά μου!

Τώρα τὸ ἴδιον πρόσωπον, μὲ τοὺς ἴδιες χαρκαῖες, καὶ τὸ ἴδιον τρομοῦλιασμα μπορεί νὰ τὸ βλέπῃ πάλι, ὅποια στιγμὴ θέλει, χωρὶς νὰ χρειαστῇ νὰ ῥιζῆ οὔτε ἓνα πετραδάκι καὶ τὸ χειρότερον χωρὶς νὰ σιαχθῇ!

— Τί εἶναι κι' ὁ νοῦς! Κι' ἐτάζει τοὺς θυμωμένους!

Πόσο πρέπει νὰ τάγαπάη κανεὶς τὰ ἔξω! δίνουν γλυκεῖα ζεστασιὰ ἀπλώνεται σιγά—σιγά ὄσλον τὸ κορμί καὶ τὸ ζεσταίνεται τόσο καλά! μαλακώνει ὄλους τοὺς πόνοους καὶ τὰ κόκκαλα, αὐτὰ τὰ σκληρὰ κόκκαλα, ποῦ σουβλίζον ἔτσι καὶ ποῦ καλύτερα νάλειπαν τώρα σὲ τέτοιαν ἡλικίαν—κι' αὐτὰ ἀπαλαίνον, μπορεί κανεὶς νὰ τὰ λυγίξῃ, σχεδὸν χωρὶς νὰ πονέσῃ καθόλου!

Τάναμμένα ἔξω μέσα στὴ γωνιά, σὰν τὸς μακροῦς, τοὺς κρύους νύχτας, ὅταν ἔξω οἱ ἀνεμοὶ κλαίνε ἀνάμεσα ἰστοῖς βελανιδιᾶς—

πρέπει και το πιστόφι κανείς—δινόουν ζώη, δινόουν χαρά, μπορεί να ξεπεράσουν και τον ήλιο!

Και φαντάσου, που στην ίδια θέση δεν ήταν πάντα οι θυμαίνες;

Τι τρέλλα! Άκου ιδέες! Σ'όλο αυτό το μέρος είχαν κάμη λαχανόκηποι είχε παιδιά το σπῆτι κέπρεπε να τὰ θρέψουν· δὲ λέω, καλὸ εἶναι εἰς τὸ λάχανο καὶ πάντα τὸ φαί χρειάζεται, μὰ ἡ ζέστα, ἡ ζέστα, που δίνουν τ'ἀναμμένα ξύλα!

—Αχ! χὰ! χὰ!—δὲν μπορεί νὰ μὴ γελᾶση—αὐτὸ πιά εἶναι κιᾶν εἶναι!

Παράξενο, πὼς ὁ ἴδιος ἄνθρωπος ἔχει κάθε φορά τόσο ἀλλοιώτικες ιδέες!

Χρειάζονται, λέει, μυριστικά—ἄχ! που δὲν μπορεί νὰ γελᾶση περισσότερο—κι' ὁ λαχανόκηπος, πρὶν γίνῃ λαχανόκηπος ἦτονε περιβάλλει!

—Τι εἶναι κι ὁ νοῦς! Πὼς τὰ θυμάται ὅλα! Βλέπει κιᾶν τοὶς τριαντάφυλλους: ψηλές, μεγάλες, φορτωμένες ἄλλες κόκκινα, ἄλλες ἄσπρα, ἄλλες κίτρινα τριαντάφυλλα κιᾶν στέκονται ἔτσι ὀλόγυρα στὴ σειρά—στάσου νὰ δῆς τί ἔλεγε, που τῆς θυμίζαν; ἄ, ναι!—ἦτανε λέει, σὰ νεράιδες πιασμένες σὲ χόρό!—εἶναι νὰ μὴ γελᾶη κανείς, κιὰς μὴν εἶχε ὀδη ποτὲ τῆς νεράιδες! ἀλήθεια πὼς καὶ κεινὴ ἡ μακαρίτισσα ἡ γρηᾶ—λαμπάδες νὰ τῆς φέγγουνε—τὰ ταίριαζε τόσο καλὰ τὰ παραμύθια, που δὲ χρειάζονται νὰ τὰ δῆ κανείς γιὰ νὰ τὰ φαντάζεται ὅση νὰ τὰ εἶδε.

Καὶ ὅτῃ μέση γαρουφαλῆς, βιολέττες, μαργαρίτες, μανούσια, που δὲν τὰ θυμάται—τοὺς τᾶχαν φέρει ἀπὸ τὴν Πολι—κιᾶνόμεσα

χιλιάδες ἀπὸ κεινα τὰ μικρούτσικα γαλάζια λουλούδια, που ἔμοιαζαν—αὐτὸ τὸ λέει καὶ τώρα—σὰ γαλανὰ ματάκια παιδιῶν.

Μέσα σ'αὐτὸ τὸ περιβάλλει γύριζε ὅλη τὴν ἡμέρα, ἐπὶτιζε, καθάριζε φύτρευε, ξεφύτρευε.

Μιὰ μέρα—τί θυμήθηκε τώρα—πέρασε ἐν' ἀγορῆ· νὰ, σὲ κεινὴ τῇ μεριά ἔκει τοῦ παληότοιχου σὲ τάθηκε· τί ὠραῖο παλληκάρι που ἦτανε! ψηλό, μελαγχροινὸ καὶ τί μάτια—κολάζεται κανείς νὰ τὰ συλλογίζεται.

—Θὰ μοῦ δώσης ἕνα λουλούδι; ἕνα τριαντάφυλλο· τὸ θέλω!

Τι γλύκα εἶχε ὅτῃ φωνὴ του καὶ πὼς τὴν κούταζε τὴν κοπέλλα—ἄχ! κρὺο ἄρχισε. . .

—Δὲν τᾶχω γιὰ τὸν κόσμο! θέλει πολὺ κόπο τὸ πότισμα καὶ δὲν μπορῶ νὰ σὲ βοηθῶ, θέλεις νὰ σκῶδουμε μαζί;»

—Μπορῶ νὰ σὲ βοηθῶ, θέλεις νὰ σκῶδουμε μαζί;»

Θύμωσε ἡ κοπέλλα κέφυγε—μὰ τί κρὺο, τί κρὺο! περνᾶει καὶ τὰ κόκκαλ' ἀπόψε· δὲν μπορεί κανείς οὔτε νὰ γελᾶση, τὸ καταραμένο, δάκρυα φέρνει!

Τι καλὰ, που ὅτῃ θέσι τοῦ λαχανόκηπου εἶναι οἱ θυμαίνες! Σὲ λίγο τ'ἀναμμένα ξύλα, τί ζέστα, τί ζέστα καὶ τί παρηγοριά, που θὰ δώσουν!

—Ἀλήθεια, ἀργότερα ἡ κοπέλλα λυπήθηκε που δὲν τοῖδωσε τὸ τριαντάφυλλο, κέτρεξε νὰ τὸν βρῆ. Ἐτρεξε, ἔτρεξε, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ τὸν φτάση καὶ—θεέ μου, τί κρὺο—καὶ γύρισε μοναχὴ τῆς. . .

—Παληόξυλα! οὔτε σεις δὲν εἶστε πάντα τὰ ἴδια!

(Στὴν Ἀθήνα. Μέγα Σάββατον τοῦ 1918)

ΒΟΡΕΙΝΗ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡ

Συνέχεια καὶ τέλος

Τὸ ἐμπόριον κατὰ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν εἶναι κατὰ τὸν σκοπὸν τοῦ ἐπὶ-ρόχως ἠθικῶν. Διοργανωμένη ἐργασία βασίζεται ἐπὶ ἠθικῶν βάσεων καὶ προϋποθέτει ἠθικὰς ἀρχάς. Τὸ ἐμπόριον εἶναι μὲγα σχολεῖον ἠθικῆς. Ἐργασία κατὰ πάσας τὰς διοργανωμένας σχέσεις τῆς, ἀπαιτεῖ στοιχειώδη ἠθικὴν, καὶ τείνει νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ὑψηλοτάτας καὶ εὐγενεστάτας ἠθικὰς ιδιότητας τῆς ζωῆς. Ἡ ἐργασία ἀπαιτεῖ ἄνθρωπος σὺφρονος, ἐντίμους καὶ δραστηρίους, ἀπαιτεῖ ἐτοιμότητα, ὑπομονὴν, ἀκρίβειαν καὶ εὐγένειαν ζητεῖ τιμὴν, εὐλικρίνειαν καὶ πεποιθήσιν. Μεγάλα ἐμπορικὰ συμφέροντα ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ἀφοσιώσεως ἀφανοῦς ὑπρέτου, ὅστις κινεῖ τὴν σύνθετον μηχανὴν διὰ λέξεως ἢ σημείου τινός. Ὁ ἄνθρωπος ὅστις κατακλίνεται ἰνὰ κοιμηθῆ γαληνιαῶς ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ τοῦ Pulman, ὅστις ταξιδεύει μὲ ταχύτητα 50 μιλίων τὴν ὥραν, ἔχει τυφλὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν τιμιότητα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ φυλάττοντος τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν ἢ εἰς τὴν ἐπιδεξιότητα τοῦ ἀνθρώπου παρὰ τὴν βαλβίδα τῆς μηχανῆς. Πᾶσα ἐργασία εἶναι κυρίως ἠθικὴ καὶ αἱ ἐξαίρεσεις καθίστανται πασιφανεῖς ὡς ἐκ τῆς ἀντιθέσεως. Ζῶμεν καθ' ἑκάστην ἐκ τῆς πίστεως εἰς τὴν ἀγαθότητα τῶν ἀνθρώπων τοὺς ὁποίους δὲν εἶδωμεν ποτὲ καὶ ἐξαίρετικὴν προδοσίαν ἢ χαμέρπειαν δὲν πρέπει νὰ κλονίσῃ τὴν πίστιν ἡμῶν ὡς πρὸς τὴν ἠθικὴν διάταξιν τοῦ κόσμου ἢ ὡς πρὸς τὴν ἀγαθότητα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

ὑπὸ ἴππων συρομένης ἀμάξης, ὅστις μετέχει μετὰ τοῦ ἵππου τοῦ τῆς εὐθύνης. Τὰ πνευματικὰ καὶ ἠθικὰ προτερήματα τοῦ χειριζομένου μηχανῆν τινὰ πρέπει νὰ εἶναι ὑψηλότερα τῶν τοῦ ἀπλοῦ χειρωνακτοῦ. Ὅπως ἡ ἐπιστήμη ἐλευθερώνει τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς ὑποταγῆς εἰς κτηνώδη δύναμιν καὶ ἀνοῦσθ' τὰ ταπεινότερα εἶδη ἐργασίας, οὕτω κατ' ἀναλογίαν δημιουργεῖ ὑψηλοτέρας ἠθικὰς καὶ πνευματικὰς ἀπαιτήσεις ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Ὅσοι πολυπλοκώτερα εἶναι ἡ ἐπιστήμη τόσο μεγαλιέτεροι πρέπεινὰ εἶναι ἡ ἐπιδεξιότης καὶ αἱ γνώσεις τοῦ χειριζομένου αὐτῆν ὅσο ἀνώτερος εἶναι ὁ ὑπρέτης, τόσο μεγαλιέτεροι εἶναι ἡ εὐθύνη τοῦ κυρίου. Ὅσοι πολυπλοκώτεροι εἶναι ὁ ὀργανισμὸς ἐργασίας τινός καὶ κεφαλαῖο τόσο μεγαλιέτεροι εἶναι ἡ ἀνάγκη λεπτῶν μηχανικῶν προσαρμογῶν καὶ μᾶλλον κατεπέφγουσαι αἱ ἀπαιτήσεις ἠθικῶν σκέψεων. Τὰ σωματεῖα προάγουν τὴν αὐταπάρνησιν. Ὡς μέλος σωματείου τινός τὸ ἄτομον τείνει νὰ εἶναι ὀλιγώτερον ἐγωϊστικόν, διότι εἶνε ἠναγκασμένον νὰ σέβηται τὴν εὐτυχίαν παντός ἄλλου μέλους καὶ τοῦ σωματείου ὡς ὅλου. Ὁ ἄνθρωπος ὁ μὴ συνδεόμενος μὲ κατοικίαν ἢ σωματεῖον, ἢ ἐκκλησίαν, ἀλλ' ἀποφασίζων νὰ διέλθῃ τὴν ζωὴν μόνος, εἶναι προσωποποιήσας ἐγωϊσμῶν.

Ἐπιφέρει φυσικὴ καὶ ἀναπόφευκτος σχέσις μεταξὺ ἐντίμου ἐργασίας καὶ δικαίας ἀνταμοιβῆς. Ἐντίμος ὑπηρεσία ἀπαιτεῖ ἀνάλογον ἀνταμοιβήν. Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος ὅστις σκέπτεται τὴν ἀνταμοιβήν, πρὶν σκεφθῆ τὸ εἶδος τῆς ὑπηρεσίας ἀνατρέπει τὴν λογικὴν τάξιν. Ὁ ἐπιτυχῶν ἐργάτης εἶναι ἐκεῖνος ὅστις κατὰ πρῶτον σκέπτεται τὴν ἐργασίαν του. Πολλοὶ νέοι ἀρχίζουσιν ἀπὸ τοῦ ἐσφαλμένου τέλους τῆς γραμμῆς «Τι θὰ μοῦ κοστίσῃ;» «Πόσον εἶνε δι' ἐμέ;» «Πόσον εἶνε τὸ μερίδιον;» εἶναι αἱ ἐρωτήσεις αἱ πολὺ συχνὰ ἀπευθυνόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἀποβλέπει εἰς πιθανὴν ὑπηρεσίαν, πρὸς τὸν προϊστάμενον του, πρὸς τὴν πόλιν, πρὸς

Πολυβόλα ἔτοιμα πρὸς μάχην.

τὸ ἔθνος καὶ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα. Τὸ φίλοντο ἐγὼ, ἐμποδίζει ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ νὰ δῶμεν τὰ ἐν τῷ ἀποτέρῳ μέλλοντι μεγαλιέτερα κέρδη. Ὅτι «ἡ ἀρετὴ ἀμείβεται ἀφ' ἑαυτῆς» ἀληθεύει παντοῦ. Ὁ νέος, ὅστις περιρῖζει τὰ καθήκοντά του καὶ τὰς εὐθύνας ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐνὸς ἀργυροῦ δολλαρίου, περιορίζει τὰ ὄρια ἐπιτυχίας. Ὅταν προκληθῆ νὰ προχωρήσῃ πέραν τοῦ μικροῦ τούτου κύκλου, θὰ σᾶς εἴπῃ ὑπομειδιῶν: Τούτο δὲν εἶνε ἡ ἐργασία μου. Ἐν τούτῳ δὲν ὑπάρχει κέρδος δι' ἐμέ. Δὲν πληρόνομαι διὰ νὰ κάμω τὴν ἐργασίαν ἄλλου τινός. Ἐχομεν πολλοὺς οἵτινες ἀρνοῦνται νὰ πράξωσιν τί ἄνευ ἀμοιβῆς, οἱ ὅποιοι ὁμως εὐχαρίστως λαμβάνουσιν ἀμοιβὴν δι' οὐδεμίαν ἐργασίαν. Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, μικρὸν παιδίον, ἡλικίας 16 ἐτῶν, ἀφῆκε τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς του καὶ μετέβη εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην διὰ νὰ εὕρῃ ἐργασίαν. Δὲν εἶχεν οὔτε χρήματα οὔτε φίλους. Ἄλλ' εἶχε φιλοπονίαν, τόλμην καὶ καλὴν ἐκπαιδευσιν δημοτικῶν σχολεῖου. Εὗρεν ἐργασίαν εἰς τὴν γραφεῖον σιδηροδρόμου καὶ τὸ ἔταξαν νὰ σαρώνη τὸ γραφεῖον καὶ νὰ προσέχῃ τὰς πυράς. Ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ ἀπέδειξεν ὅτι δὲν φοβεῖται τὴν ἐργασίαν, εἴτε συμπεφωνημένην ἐν τῷ συμβολαίῳ, εἴτε καὶ οὐχὶ καὶ ἀμέσως ἐπροβιβάσῃ εἰς σιδηροδρομικὸν ἀγγελιαφόρον. Ἡ προθυμία, ἡ ἀκρίβεια καὶ ἡ δραστηριότης του ἀμέσως ἐχρησίμευσαν εἰς αὐτὸν ὥστε νὰ λάβῃ ἐπιμεροῦς τῆς ἐργασίας ἐπιτυχῶς ἀλλὰ ἐδοθήει ἐκεῖνος, οἵτινες ἔμενον ὀπίσω καὶ δὲν ἤρῳτα περὶ πληρωμῆς. Ἐξωκοιτῶν ἀμέσως μὲ τὰ καθήκοντα τῶν ἀνωτέρων του καὶ ταχέως ἀνήλθεν τὴν κλίμακα τῆς προαγωγῆς, διότι ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἐργασίαν μᾶλλον ἢ εἰς τὴν ἀμοιβήν. Τὸ παιδίον τοῦτο ἦτο ὁ Edwin Hanley, ὁ ἐκατομμυριούχος τῆς Νέας Ὑόρκης, ὅστις τῶς κατέπληξε τὸν ἐμπορικὸν κόσμον ἀποποιοῦμενος τὴν προεδρείαν τοῦ Δυτικῶν Εἰρηρικοῦ σιδηροδρόμου μὲ ἐτήσιον μισθὸν τεσσαράκοντα χιλιάδων δολλαρίων. Ὅτε τὸν ἠρώτησαν τὸ μυστικὸν τῆς ἀξιοθαυμάστου του ἐπιτυχίας, ἀπήντησεν. Εἶχον ὡς κανὸνα νὰ καταβάλλω πάσας τὰς προσπάθειάς μου εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ προϊσταμένου μου ἀδιαφορῶν περὶ τῆς ἀμοιβῆς. Πιστεύω οὕτως εἰς τὸν κόσμον τῆς ἀνταμοιβῆς, ὥστε σκέπτομαι, ὅτι θὰ ἀμειψθῶμεν, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἐργασίαν. Πᾶσα ἐργασία ἐπὶ πλέον ἔχει καὶ τὴν ἀνταμοιβήν της. Δυνατὸν νὰ μὴ ἔλθῃ ἀμέσως, δυνατὸν νὰ μὴ ἔλθῃ ὑπὸ τὴν μορφήν χρημάτων, ἀλλ' εἶνε βέβαιον, ὅτι θὰ ἔλθῃ πάντοτε οὕτως ἢ ἄλλως.

οἱ ἐργατικὸι ἄνθρωποι ζητοῦσιν ἐπιτυχίαν. Πρόσεχε καλῶς τὸ ἔργον σου, καὶ φροντίζε ὀλιγώτερον διὰ τὴν πληρωμὴν. Οἱ μισθοὶ εἶνε μόνον τὸ σύμβολον, ἡ ἀξία κείται ἐν αὐτῇ τῇ ἐργασίᾳ. Ὁ ἄνθρωπος ὅστις καταπιβάσει τὴν ἐργασίαν του εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον μετὰ τῶν εὐτελῶν μισθῶν του, καταπιβάσει ἑαυτὸν. Καλλιτερεύσατε τὸν χαρακτήρα τῆς ἐργασίας ὑμῶν καὶ θὰ ὑψώσετε ἑαυτοὺς. Τὸ σύμβολον πρέπει μετὰ καιρὸν νὰ συμφωνῇ μετὰ τῆς πραγματικότητος.

Ἡ ἐργασία ἐκφράζει τὸν χαρακτήρα. Πᾶσα τέχνη, πᾶν ἐμπόριον καὶ πᾶσα ἐργασία εἶναι γλῶσσος, ἥτις ἀποκαλύπτει τὸν κρυπτόμενον ἄνθρωπον. Δυνατὸν νὰ ἔχητε καλὸν λεκτικόν, τοῦτο ὁμως δὲν θὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἀξίαν, ἐὰν δὲν ἔχητε νὰ εἴπητε τι δι' αὐτοῦ. Γνώσεις καὶ ἐπιδεξιότητες εἶναι πολυτίμητα εἰς τὸν κόσμον μόνον διότι καθίστανται ἡ ἐκδήλωσις εὐγενοῦς χαρακτήρος καὶ ἡ ἀποκαλύψις τοῦ ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῶν ἐνυπάρχοντος θεοῦ στοιχείου.

Ἐπιφέρει παραδόξαις τις ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ρώμῃ, ὅτι εἰς ἐκ τῶν μεγάλων ναῶν αἰφνιδίως κατέρρευσε, πρὶν ἀποπερατωθῆ, θάπτων ὑπὸ τὰ ερείπια τοὺς πλείστους ἐργάτας. Ἡ ἐξέτασις ἀπεκάλυψεν ὅτι ἡ καταστροφὴ προήλθεν ἐκ τῆς χρήσεως τετραυσιμένων τεμαχίων μαρμάρων συγκεκολλημένων διὰ κηροῦ. Ἡ στίλβουσα ἐπιφάνεια τοῦ μαρμάρου δὲν ἀπεκάλυπτε τὸ ἐλάττωμα, ἀλλὰ ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ὀροφῆς τὰ κεκυρωμένα τεμάχια ὑπεχώρησαν καὶ ὁ ναὸς ἔπεσε. Μετὰ ταῦτα, κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς, οἱ κτίσται τῆς πόλεως ὤφειλον νὰ συντάττωσι συμβόλαιον, ὅτι θὰ μετεχειρίζοντο θεμέλια «Intigre et suie cera» ἥτοι ἀνεραία καὶ ἄνευ κηροῦ. Ἡ τιμιότης καὶ ἡ εὐλικρίνεια ἀπαραίτητοι ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀμέσως ἐγένοντο ἀρεταί, ἀναγκαῖαι διὰ τοὺς ἐργάτας. Τὰ πραγματικὰ ἐλαττώματα, δὲν ἐνέκειντο εἰς τὰ μαρμάρια τεμάχια, τὰ τοποθετημένα εἰς τοὺς τοίχους τοῦ ναοῦ, ἀλλ' εἰς τοὺς Ρωμαίους ἐργάτας, οἱ ὅποιοι ἐστεροῦντο τιμιότητος καὶ εὐλικρινεῖας. Ἡ ἀκεραιότης τοῦ χαρακτήρος θὰ γίνῃ ἀκεραιότης ἐν τῇ ἐργασίᾳ. Ὅπως ἡ ἐργασία ὑμῶν γίνῃ ἀνεραία πρέπει ὑμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ μὴ εἶσθε ἐλαττωματικοὶ. Ἡ ἀδυναμία πάλιν ἐν τῇ ἐργασίᾳ τείνει νὰ ἀναπτύξῃ ἀδυναμίαν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Ἄτιμος ἐργασία θὰ καταστῆ τὸν ὑπρέτην ἄτιμον. Ἡ ἐργασία ἐπιφέρει ἐπὶ τοῦ χαρακτήρος. Ὁ μηχανικὸς νόμος, ὅτι δράσις καὶ ἀντιδράσις εἶνε ὅμοια, ἀληθεύει ἐπίσης ἐν τῇ ἠθικῇ καὶ τῇ θρησκείᾳ. Αἱ πράξεις ἡμῶν καθίστανται τὰ ὄργανα πρὸς κατασκευὴν νοοῦ, οὐχὶ χειροποίητον, ἀλλ' αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, μνημείον, τοῦ ὁποίου ὁ μητροπολιτικὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Παύλου δὲν εἶνε ἄλλο τι εἰμὴ τὸ σύμβολον, ἢ οἰκία.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Μ. ΔΕΦΝΕΡ

ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΠΟ ΤΑ ΧΑΝΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΙΝ, ΤΗΝ ΛΙΜΝΗΝ ΤΟΥ ΚΟΥΡΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΙΝ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

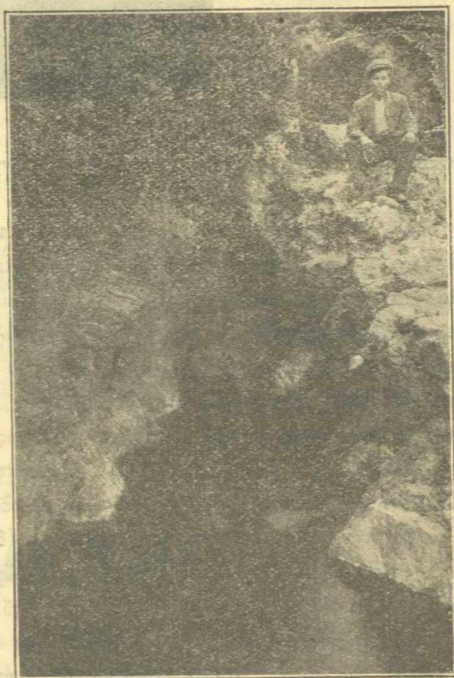
Εἰς τὴν Τσακωνιά, ὅπου ἔμεινα τρία καλοκαίρια, διὰ νὰ μάθω τὴν γλῶσσαν τῶν Τσακωνίων, ἡ ὁποία εἶνε θυγατέρα τῆς ἀρχαίας Λακωνικῆς διαλέκτου, εἶνε μία μεγάλη ἀπόβουνα τριγυρισμένη κοιλιάς, **Παλαιόχωρα** λεγομένη, διότι ἐκεῖ ὑπάρχουν λείψανα παλαιῆς χώρας, δηλ. ἀρχαίας πόλεως. Εἰς τὸ βόρειον ἄκρον τῆς Παλαιόχωρας εἶνε μία καταβόθρα μεγάλη. Τὸς καταβόθρας οἱ Τσακωνες λέγουσιν **καταχώνια** ἢ **κόμην**. Αὐτὴν ὅμως τὴν καταβόθραν λέγουσιν **δέρεσσε**. Εἰς αὐτὴν ἀναφέρεται τὸ γλῶσσημα τοῦ Ήσυχου **δέρεθρον· λίμνη ἀποχώρησιν ἔχουσα· Ἀρκάδες**. Καὶ κατὰ τὰ τρία καλοκαίρια ἐπέερα ἀπὸ τὸ Δέρεσσε κατ' Αὐγουστον, ὅπου εἶχε μῆνες νὰ βρέξῃ. Μία φορὰ κατέβηκα εἰς τὸ Δέρεσσε μετ' ἑσπέρου, βοηθούμενος ἀπὸ τὸν ἀγωγιάτη μου, εἰς τὰ 1875, ὅπου ἤμουν 27 χρονῶν. Μὲ κερία, ποῦ εἶχα πάρει ἀπὸ ἕνα ἐξωκλήσι ἐκεῖ κοντὰ—ἐβαλα ὅμως εἰς τὸ παράθυρο μίαν βραχιμὴν, τὴν ὁποίαν χωρὶς ἄλλο θὰ πῆρε ὁ τζοπάνης ποῦ εἶχε κάμει στάνη τὸ ἐκκλησάκι—ἐπροχώρησα ἀπὸ τὸ βράθυρο μέσα εἰς ἕνα λαγοῦμι. Ἀπὸ ἐκεῖ ἄρχιζε νὰ καταβαίη με ἀρκετὴ κλίσι ἕνα χάσμα. Ἐκλίσι λοιπὸν πέτρα μεγάλη κάτω καὶ ὑστερα ἀπὸ 10—12 δευτερόλεπτα ἄκουσα ἕνα φοβερὸ βρόντο ὡς ἤχῳ ἀπὸ τὴν πέτρα ποῦ ἔπεσε κάτω σὲ πολὺ νερό. Ἐπανάλαβη αὐτὸ τὸ παιγνίδι, καὶ κάθε φορὰ, ὑστερα ἀπὸ 7—12 λεπτά, κατὰ τὴν φόρα τῆς πέτρας, ἄκουα τὸ πλοῦμ στὸ νερό καὶ τὸν βρόντο τὸν φοβερό. Τέλος ἐδῆξα μούσκεμμα ἀπὸ τὸν ἴδρωτα. Ἐκεῖ κάτω λοιπὸν, 40 μέτρα τοῦλάχιστον ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς πυρακτωμένης κοιλιάδος, διετηρεῖτο ἀκόμη μία μικρὰ ὑπόγειος λίμνη.

Τὸ φθινόπωρον, ὅταν ὑστερα ἀπὸ μεγάλας βροχὰς καταβαίνουν πολλὰ νερά ἀπὸ τὰς πλευρὰς τῶν βουνῶν, ὅπως καὶ τὴν ἀνοιξιν, ὅταν λιώνουν τὰ χιόνια, ἡ Παλαιόχωρα διὰ μερικὰς ἡμέρας μεταβάλλεται εἰς λίμνην τόσον βαθεῖαν, ὥστε οἱ κοντὰ εἰς τὸ Δέρεσσε μεγάλας ἐλιές ἕως τὴν κορυφὴν νὰ στέκουν στὰ νερά. Αὐτὰ τότε πέφτουν με ὀρμὴν στὸ δέρεσσε, γεμίζουν τὰ ὑπόγεια λαγοῦμια, τὰς ὑπόγειας λίμνες καὶ ὅλα τὰ χάσματα καὶ ὅλους τοὺς ὀχετοὺς ποῦ ἀνοίξαν μεσ' στὸ βουνό. Καὶ ποῦ νομίζετε πῶς καταλήγουσιν στὸ τέλος; Ἀναμέσα στὰ δύο χωριά **Ἅγιος Ἀνδρέας** καὶ **Τυρός** εἶνε τὸ ἀκρωτήριον **Κρουονέρι**. Ἀπ' ἔξω ἀπ' αὐτὸν τὸν κάβον ἀναβαίνουν σὰν ὀμπρέλλα ἀπὸ τὴν θάλασσαν. Ἐκεῖ πάντες τὰ καίκια καὶ παίρνουν γλυκὸ καὶ κρύο νερό (ἔξ' οὗ **Κρουονέρι**), ἐκεῖ ἦπια μίαν φορὰ καὶ ἐγώ.

Εἰς αὐτὰ τὰ μέρη τοῦ Ἀργολικοῦ Κόλπου γνωρίζω ἀκόμη δύο πηγὰς γλυκοῦ νεροῦ, ποῦ ἀναπηδοῦν ἀπὸ τὴν θάλασσαν. Ἡ μία ἀναβάλλει παρὰ πᾶν ἀπὸ τὰς ἐκβολὰς τοῦ **Τάνου** ποταμοῦ, βορείως τοῦ Ἄστρου, ἡ δὲ ἄλλη κοντὰ εἰς τοὺς Μύλους (Λέρνην) ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸν **Κυβέρι** (ἀρχ. Ἐλαιούς), ὅπου ὁ Ἡρακλῆς ἔθλιψε τὸ ἔννατο κεράλι τῆς Λερναίας Ὕδρας. Κατὰ τὸν Πιυσιανὸν (VIII, 7, 4) ἀναβάλλει καὶ παρὰ τὴν Τροϊζήνα πηγὴ γλυκοῦ νεροῦ ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ἡ ὁποία παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εἶχε τὸ ὄνομα **Δίνη**.

Ἄς προσθέσω ἀκόμη ὅτι εἰς τὴν Σκύρον ὑπάρχει ἕνας ῥυαξ, διὰ τοὺς Σκυριανούς ποταμούς. Οἱ Ἀθηναῖοι ἄπικοι, οἱ ὅποιοι κατὰ τὰ 470

π. Χ. ὑπὸ τοῦ Κίμωνος κατέλαβον τὴν Σκύρον, ἔδωκαν εἰς αὐτὸ τὸ ποταμὸν τὸ ὄνομα τοῦ ποταμοῦ τῆς πατρίδος των, τοῦ Κηρισσοῦ. Ἡ πηγὴ τοῦ Σκυριανοῦ Κηρισσοῦ, ποῦ ἀναπηδᾷ ἀπὸ τοὺς βράχους μιᾶς ρεμμικταριᾶς, λέγεται **Ἀναβάλλουσα**, ἀρχαῖον βεβαίως ὄνομα.

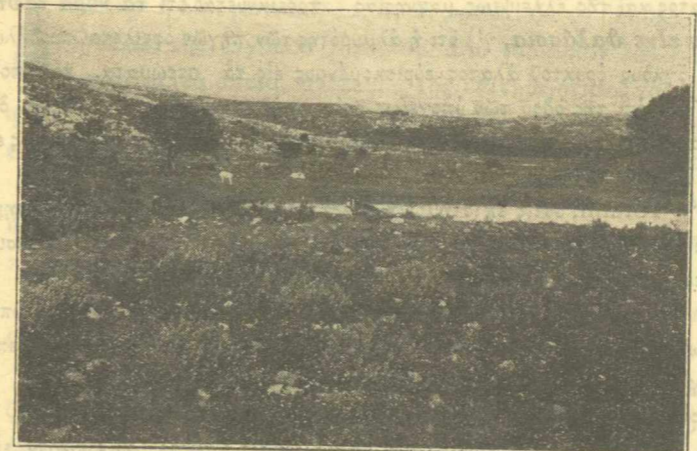
Ἡ Ἀναβάλλουσα τῆς Σκύρου.

Ἄς εἰπῶ καὶ δύο λόγια διὰ τὰς **καταβόθρας τῆς Σκύρου**. Ἡ **σημερινὴ νῆσος Σκύρος** ἐσηματίσθη ἀπὸ δύο γειτονικά νησιά, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν γεωγενῆ ἐποχὴν ἐχώριζε στενὴ λουρίδα θαλάσσης. Αὕτη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐγένευσεν ἀπὸ τὰς πέτρας καὶ τὰ χιώματα, ποῦ κατέβηκαν ἀπὸ τὰ βουνά, καὶ ἀπὸ τοὺς ἄμμους, ποῦ ἐσώρευεν ἡ θάλασσα εἰς τοὺς δύο αἰγιαλοὺς, καὶ ἔτσι ἐγένευσεν στενοὺς καὶ βραχὺς ἰσθμὸς, ἡ κοιλιάς **Καλλικρή** (Καλλικρήνη), ἡ ὁποία ἕνα μὲτρον ἐξέχει ἀπὸ τὴν θάλασσαν.

Τὸ νότιον ἡμισυ τῆς σημερινῆς Σκύρου, τὸ ὁποῖον οἱ Σκύριοι ὀνομάζουσι «τὸ Βουνό», εἶνε ἕνας **μεγάλος γυμνὸς ὄγκος ἀσβεστολίθου τῆς Κρητιδικῆς Διαπλάσεως**, τοῦ ὁποίου ἡ ὑψηλότερα κορυφὴ, ὁ Κόχυλας (ἐκ τοῦ κοχυλιώδους σχήματος) ἔχει ὕψος 800 περίπου μέτρων. Καὶ ὅμως ἀπὸ τὰ ριζώματα αὐτοῦ τοῦ γυμνοῦ βουνοῦ βγαίνουν πολλὰ καὶ μεγάλα πηγαί.

Πῶς ἐξηγεῖται αὐτὸ τὸ φαινόμενον; Τὸ «Βουνό» ἔχει διάφορα λεκανοειδῆ ὀροπέδια καὶ λεβητοειδῆ κοιλιάκια καὶ εἰς αὐτὰ ὑπάρχουν καταβόθραι. Μία πρὸς τὸ βόρειον μέρος τοῦ βουνοῦ κοιλίος λέγεται **Δχοῦνια** (Δι-χώνεια), ἔχει δύο χώνους, δηλ. δύο καταβόθρας. Οἱ Σκυριανοὶ τὰς καταβόθρας λέγουσιν ἄρα **Σαράγια**, ἐπειδὴ ἔσθη τοὺς φαίνονται αὐτὰ τὰ μεγάλα ὑπόγεια σπήλαια. «Δὲν ἀκούς; στὸ

αχραὶ εἶσαι;» σημαίνει· δὲν ἀκούς; εἰς τὴν καταβόθραν εἰσαι; **Κατασαρώνω** σημαίνει **κατοχωνιάζω**. Ἡ **καταβόθρα** λέγεται εἰς τὴν Σκυριανὴν διάλεκτον καὶ **ἀφάνεια** (ἡ), ἡ δὲ μικρὰ καταβόθρα **βαθράτζι** ἀντὶ βαρβαράτζι, μικρὸν βάρθρον. (Τὸ **βατράχι** λέγεται **κακαράς**).

Ἡ Λούστρια εἰς τὸ Βουνὸ τῆς Σκύρου.

Αἱ ὄρειναι κοιλιάδες τοῦ βουνοῦ πρὸ χιλιετηριῶν θὰ εἶχαν μικρὰς λίμνας. Μία τοιαύτη κοιλίος εἶνε τὸ **«Χωράφι τοῦ Ἄρη»**. Ἡ φωτογραφία παριστᾷ αὐτὸ τὸ **Χωράφι μετ' τὴν Λούστρια**, ὅπου λούσονται καὶ πίνουν τὰ εἰς ἡμῶν χρόνον κατὰστασιν διατελούσθα βώδια, κατσίκια καὶ Σκυριανὰ ἀλογάκια. Εἰς τὴν στάνην ἀριστερὰ διευκνότερευσθα. Εἰς ἕνα πλάγι τοῦ Ἄρη εὗρον τειχὴ πανουργοῦ καοῦ, πιθανῶς τοῦ Ἀρείου, τειχὴ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πύργου καὶ ἕνα τάρον ἀδειανόν, ἀπὸ τὸν βράχον κομμένον.

Σήμερον εἰς τοὺς γυμνοὺς βράχους τοῦ βουνοῦ βλέπομεν σαράγια καὶ βαρβαράτζι, ὅπου κατασαρώνονται τὰ νερά τῶν βροχῶν καὶ χιόνων, τὰ ὁποῖα δι' **ἀφανῶν** ὀχετῶν κατέρχονται εἰς τὰ χαμηλότερα στρώματα τοῦ βουνοῦ καὶ βγαίνουν τέλος ὡς μεγάλα καὶ ἀστεῖρωτοι πηγαί εἰς τὸ Νύφι, τὸν Ἅγιον Μάμαν, τὰ Πλατάνια, τὸ Λουτρό, τὴν Φλέα, τὸν Σωτέρα, τὸ Νυφάκι κλπ.

Τὸ καλοκαίρι καὶ τὸ φθινόπωρον αὐτὰς οἱ 8 κεφαλόβρυσες, ποῦ ὑπάρχουν εἰς τὰ κάτω πλάγια τοῦ βουνοῦ, δὲν τρέχουν τόσο δυνατὰ ὅσο τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἀνοιξιν, διότι δὲν ἔχουν τόσην πίεσιν, ἀλλὰ δὲν στερεοῦν ποτέ. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὰ νερά, ποῦ μαζεύονται μέσα εἰς τὰ ἔγκατα τοῦ βουνοῦ, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπιφάνειαν τοῦλάχιστον 80 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, δὲν ἐλαττώνονται ἀπὸ τὴν ἐξάτμισιν, ὁ κυριώτερος λόγος τῆς μὴ στερεώσεως τῶν πηγῶν εἶνε, ὅτι τὰ νερά δὲν βγαίνουν διὰ μιᾶς ἀπὸ τὰς ἐντὸς τοῦ βουνοῦ ἀποθήκας, ἀλλὰ ὀλίγον κατ' ὀλίγον.

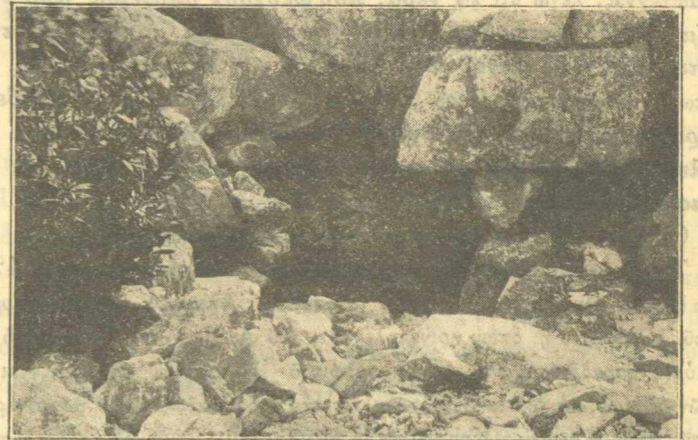
Ἄν ὑποθέσωμεν ὅτι ἐπάνω εἰς τὰ ὀροπέδια καὶ κοιλιάδια τοῦ βουνοῦ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον περνᾷ ὅλες οἱ βροχὰς καὶ χιονοθύελλες, ποῦ ἔρχονται ἀπὸ τὴν Μαύρην Θάλασσαν, κατὰ τοὺς 6 μῆνες τῶν βροχῶν καὶ χιόνων καταπίπτουν 15—16 ἑκατομμ. ὀκτῶδες (δηλ. 20,000 τόνοι) νερό, τὸ ὁποῖον οἱ καταβόθρες στέλνουν παρακάτω εἰς τὰ σπήλαια, τὰ λαγοῦμια καὶ τοὺς ὀχετοὺς, τότε ἀπὸ τὰς 8 μαζὺ κεφαλόβρυσες, ποῦ εἶνε εἰς τὰ ριζώματα, ἡμποροῦν κάθε λεπτὸ τῆς ὥρας (ὁ χρόνος ἔχει 525,600 λεπτά) νὰ βγαίνουν ἐν συνόλῳ 24 ὀκτῶδες νερό, ἦτοι **ἀπὸ κάθε κεφαλόβρυσιν κάθε λεπτὸ τῆς ὥρας ἡμποροῦν νὰ βγαίνουν 3 ὀκτῶδες νερό**, καὶ πάλιν θὰ μένουν μέσα εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ βουνοῦ 3 ἑκατομμύρια περίπου ὀκτῶδες νερό, ἀπὸ τὸ ὁποῖον οἰκονομοῦνται καὶ διάφορες ἀκόμη μικρὰς βρῦσες, ποῦ τρέχουν εἰς ἄλλα μέρη τοῦ βουνοῦ, καὶ μένει... περίσσειμα διὰ τὸν ἄλλο χρόνο, ποῦ ἡμπορεῖ νὰ τύχη λιγώτερο βροχερός. Αὐτοὶ εἶνε σωστοὶ καὶ ἀπλοὶ λογαριασμοί, ποῦ τοὺς ἔκαμα ἐπὶ τόπου, καὶ ἔτι ἐπάνω στὸ γόνατο.

Δὲν εἶνε τόπος ἐδῶ νὰ ὀμιλήσω διὰ τὴν Κοπαίδα μετὰ τὰς 24 καταβόθρας τῆς καὶ δύο γειτονικὰς λίμνας, οὔτε διὰ τὰς 12 καταβόθρας τοῦ Κεντρικοῦ Ὀροπεδίου τῆς Πελοποννήσου οὔτε διὰ τὴν λίμνην τοῦ **Φενεοῦ** (Φονιά) καὶ τὸσας ἄλλας λίμνας καὶ καταβόθρας καὶ ἔλη τῆς Ἑλλάδος. Μόνον θὰ ὀμιλήσω ἀκόμη διὰ τὴν Στυμφαλίαν λίμνην, ἐπειδὴ μοῦ χρειάζεται καὶ τὴν φέρω ὡς παράδειγμα διὰ τὴν λίμνην τοῦ Κουρνά.

Εἰς τὴν Στυμφαλίαν ὁ Ἡρακλῆς ἐξέτελεσε τὸν ἕκτον ἄθλον, ἐσκότωσε δηλ. μετὰ τὸ τῶρον του καὶ μετὰ τὴν βοήθειαν τῆς Ἀθηνᾶς τὰ ὄρνεα τῆς Στυμφαλίας, ποῦ εἶχαν πετρά, ράμφη καὶ ὄνυχας ἀπὸ σίδηρον. Αὐτὸς ὁ ἄθλος συμβολίζει τὴν ἐξυγίανσιν τῆς κοιλιάδος καὶ τὴν ἀπλλαγὴν αὐτῆς ἀπὸ τοὺς ἐλώδεις πυρετοὺς. Τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς κατέρωμα συμβολίζει καὶ ὁ δεύτερός του ἄθλος, ὅπου ἐσκότωσε τὴν Λερναίαν Ὕδραν μετὰ τὰς 8 κεφαλὰς, δηλ. τὰ 8 μάτια τοῦ ἔλους. Σήμερον ἂν ἐξέφύτρωνεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἕνας Ἡρακλῆς—Ἄ'πουργός (!!!) καὶ ἀπεφάσιζε νὰ τὴν σώσῃ ἀπὸ τὰ ἔλη καὶ τοὺς ἐλώδεις πυρετοὺς, ἔπρεπε νὰ ἐξοπλισθῇ ὄχι μετὰ βέλη καὶ βόττα, ἀλλὰ μετὰ δύο μεγάλα σακκιά λίρες ἀγγλικῆς, καὶ νὰ ἔχη καὶ τὸ μυαλὸ τῆς Ἀθηνᾶς, διὰ νὰ κίμῃ δουλειά.

Ἡ Στυμφαλία (570—620 μέτρα ὑπὲρ τὴν θαλάσσαν, κατὰ τὸ κέρι τῆς) εἶνε μίαν πολὺ περίεργη λίμνη· αὐτὴ ἀναδοκαταβαίνει σὰν τὴν ἐγγλεζικὴν λίμνην Τροφοδοτεῖται ἀπὸ πολλὰς μερίδας καὶ ἔχει μόνον μίαν καταβόθραν, ἀλλὰ πολὺ βαθεῖαν. Ἐκτὸς τῶν χειμῶρων, ποῦ καταβαίνουν ἀπ' τὰ ὄρη, τὴν τροφοδοτοῦν μίαν κεφαλόβρυσιν καὶ δύο ῥυαξες. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς παίξει τὸ κρυφτό, πότε δηλ. τρέχει ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ πότε ὑπόγειος. Πρὶν δὲ πέσῃ εἰς τὴν λίμνην, δέχεται τὰ νερά μεγάλης πηγῆς «ἐξαισίου ποιότητος», τὴν ὁποίαν ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς δι' ὑδραγωγείου ἔφερον εἰς τὴν Κόρινθον.

Τὸ ἔργον τοῦ Ἀδριανοῦ «οὐκ ἐξ καθευδέν» τοὺς ἐκάστοτε Δημάρ-

Ἡ μεγάλη πηγὴ «Νύφι»

χοὺς Ἀθηναίων. Ἀπὸ μιστὸν αἰῶνα—ἤμουν νῆος καὶ γέρας—ἀκούω πῶς αὐτὴ ἡ μεγάλη πηγὴ λαμπροῦ ὕδατος πρόκειται νὰ διοχετευθῇ εἰς τὴν Ἀθήνα. Τίποτε δὲν εἶδα ἕως τώρα. Κατοχωνιάσθηκα ὅμως ἐν τῷ μεταξὺ ἑκατομμύρια διὰ σχέδια, διὰ μαλωμάτια τοῦ παλαιοῦ ὑδραγωγείου τῶν Ἀθηναίων, διὰ πηγὰδες καὶ πηγάδια, δι' ἀφῆρησιν καὶ ἄλλες πολλὰς ἀνοήσιες μεγαλωνύμων μηχανικῶν, ἰδίως ξένων, καὶ ἡ Ἀθήνα ἐξάκοιτο νὰ διψᾷ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι νὰ βουτιώνται στὴ σκάνη.

Ἀπὸ τὴν καταβόθραν τῆς Στυμφαλίας βγαίνει ὁ Ἑρασίνοσ ποταμός. Αὐτὸς πάλιν, σὰν νὰ ἐντρέπεται διὰ τὴν κατοχωνίαν του, ρεῖ πρῶτα 35 χιλιόμετρα μακρὰ ὑπόγειος, πρὶν ἀποφασίσῃ νὰ βγῇ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ ὑστερα ἀπ' ὀλίγον δρόμον φανερῶν αὐτοκτονεῖ εἰς τὰ νερά τοῦ Ἀργολικοῦ Κόλπου.

Ἄς ἐπιστρέψωμεν τώρα εἰς τὴν **Λίμνην τοῦ Κουρνά**. Ὅτι αὐτὴ τροφοδοτεῖται ὄχι μόνον ἀπὸ τὰ νερά τῶν βροχῶν, ποῦ πέφτουν

άπάνω της, άλλ' από μίαν καταβόθραν, που εύρσκεται ύψηλά επάνω εις καμμίαν κοιλάδα της Δαρνομαδάρας, αυτό είνε εκτός άμφιβολίας. Το άποδεικνύουν αι δύο πηγαί, που βγαίνουν εις την ρίζαν του άποκρήνου βουνού, ή μία ή μικρότερη εις τή ύψος της έπιφανείας της λίμνης, και ή μεγάλη, που αναβάλλει από τον πυθμένα της, άπαράλλακτα όπως εκείνες που εις τον Άργολικόν Κόλπον αναηδούν από την θάλασσαν.

Όταν εις ένα καζάνι, του όποιου ο πάτος και τὰ πλάγια δέν έχουν τρύπα, εξακολουθήσ τὰ χύνης νερό, τούτο θα αναβαινή μέσα στο καζάνι και εις τὸ τέλος θα φύγη από τὰ χείλη. Το αυτό συμβαίνει με τες κοιλάδες που είναι τριγυρισμένες από ύψώματα και όμοιάζουν μεγάλες λεκάνες ή μεγάλα καζάνια. Θα γεμίσουν μετά καιρόν απ' τὰ νερά των βροχών και των χειμάρρων των βουνών και θα γίνουν λίμνες που όλο θα αναβαίνουν και εις τὸ τέλος θα ξεχειλίσουν.

Όπως όμως με καιρόν χαλνᾷ ο πάτος του καζανιού και δέν κρατεῖ πλέον τὸ νερό, έτσι με τούς αιώνας χαλνᾷ και ο πάτος των λιμνών και αρχίζει τὸ νερό νὰ φεύγη, και τότε οι λίμνες, αντί νὰ ξεχειλίσουν από τὰ πλάγια, αδειάζουν λίγο λίγο από τον πάτον. Τέτοιες τρύπες του πάτου είνε οι καταβόθρες, και τέτοια τρύπα έχει και ή λίμνη του Κουρνᾶ, από την όποιαν φεύγει τὸ νερό που έμβαινει απ' άλλου.

Που όμως πηγαινουν τὰ νερά, που φεύγουν ύπογειως απ' την λίμνη; και που βγαίνουν εις την έπιφάνειαν;

Ανεφερα παραπάνω τον Έρρασίον ποταμόν, ο όποιος ύπογειως κάμνει θρόμον 35 χιλιομέτρων, πριν παρουσιασθῆ εις την έπιφάνειαν. Κάτι τέτοιο συμβαίνει και με τὰ νερά της λίμνης του Κουρνᾶ.

Δέν είμαι ingénieur hydraulique και συνεπώς δέν μου επιτρέπεται νὰ εκφέρω «γνώμην έγκυρον» επί τόν σπουδαίου ζητήματος. Έν τούτοις με τὸ θάρρος ή θράσος, τὸ όποιον χαρακτηρίζει όλους τούς άδαεις και έρασιτέχνας, λέγω ότι τὰ νερά, που φεύγουν ύπογειως από την λίμνη του Κουρνᾶ, βγαίνουν 4 χιλιομέτρα μακράν εις την έπιφάνειαν ως πηγαί του Άλμυρου της Γεωργιουπόλεως, ή όπως συνήθως λέγεται, του Άλμυρου του Αποκόρωνα. **Αυθάδεια πρώτης δυνάμεως νὰ ισχυρίζεται κανεις, ότι από λίμνην με γλυκό νερό βγαίνει ποτάμι ύφάλμυρο, και νὰ θέλη νὰ τὸ πιστεύσουν και οι άλλοι!**

Όχι προσπαθῶ νὰ φέρω άποδείξεις όσες ήμπορέσω.

Τον Buondelmonti άπησχόλησε πρό πέντε άκριβώς αιώνων (1422) τὸ ζήτημα των ύφάλμυρων πηγών του άλλου Άλμυρου, του Άλμυρου του Ηρακλείου ή, όπως κοιώς λέγεται, του Άλμυρου του Μαλεβυτιού (*). Αὐτός παραδέχεται ότι «ο Άλμυρος του Ηρακλείου σχηματίζεται εκ των υδάτων, τὰ όποια βυθίζονται εις την προς ανατολὰς του μοναστηρίου του Αγίου Γεωργίου Καμαριώτη εν Μυλοποτάμῳ κειμένην καταβόθραν».

Ο Boschini περί τὰ μέσα του 17ου αιώνος θεωρεῖ άποτέρους τούς Άλμυρους ως σχηματιζόμενους εκ της θαλάσσης, ήτις δι' ύπογειων όχητων εξήρχετο όλίγον τι ύψηλότερον της έπιφανείας αυτής.

Ο Pashley λέγει ότι τὰ ύδατα του Άλμυρου του Μαλεβυτιού προσέρχονται εκ των υδάτων των βυθιζόμενων εις την προειρημένην καταβόθραν του Μυλοποτάμου, ήτις κατ' ευθείαν γραμμὴν απέχει 22 χιλιομέτρα από της λίμνης του Άλμυρου του Μαλεβυτιού.

Ο Raulin έπήρε νερά από τούς δύο Άλμυρους και τὰ ανέλυσε μετά του χημικου Baudrimont εν Παρισίους, άποφαινεται δε, α) ότι ή χαμη-

(*) Το Μαλεβύτι έγράφετο πρότερον γενικώς με υ, και οι Έλληνες φιλόλογοι τὸ παρήγον εκ του τουρκικου μάλ (πλούσιος) και του έλλ. βυζί, πλούσιο βυζί, επειδή αυτή ή έπαρχία είνε εύφορος. Τελευτίως οι όπαδοί του κ. Γεωργίου Χατζιδάκι τὸ γράφουν με ε, όχι επειδή άποστρέφονται τουρκικο βυζί, αλλά κατά τὸ σύστημα του ύπηρέτου μου, όστις, όπου άκούει ε, γράφει ε, και όπου άκούει ι, γράφει ι, και δέν σκοτίζεται δια τὰ αι, οι, η, υ. Έγώ ύποθέτω, πώς εις τὸ Μαλεβύτι κρύπεται καμμία βενετσιάνικη λέξις.

λότερα θερμοκρασία των υδάτων άμοτέρων των Άλμυρων δεικνύει ότι προέρχονται εξ ύπογειων δεξαμενών κειμένων του μεν Άλμυρου του Αποκόρωνα εις ύψος 600 τουλάχιστον μέτρων, του δε του Ηρακλείου εις ύψος 400 μέτρων, β') ότι εκ της σχετικώς μικρᾶς αναλογίας θεϊκού άλατος και της έλλείψεως μαγνησίας άποδεικνύεται ότι τὰ νερά τὰυτα δέν είνε θαλάσσια, γ') ότι ή άλμυρότης των πηγών όφειλεται προδήλως εις όγκους όρυκτου άλατος εύρισκομένους εις τὰ στρώματα, τὰ όποια κείνται επί της οδοῦ των ύπογειως ρέοντων υδάτων και ότι συνεπώς δέν είναι άδύνατον, μίαν ήμέραν νὰ γίνεται εκμετάλλευσις όρυκτου άλατος εις τὰ όρη της Κρήτης.

Ο Raulin, όστις έπιστημονικώς εξήτασε και έπραγματεύθη τὸ ζήτημα και άπεφάνθη όρθώς ότι τὰ νερά των δύο Άλμυρων δέν είνε θαλάσσια, έπεσον εξω εις την εξήγησιν του φαινομένου της άλμυρότητας αυτών.

Ός προς την πρόσλευσιν των νερών του Άλμυρου της Γεωργιουπόλεως, ο όποιος εις άπόστασιν 2 μόλις χιλιομέτρων από τὸ μεγαλοπρεπές χωριό προβάλλει από στρώμα άσβεστολίθου ως τελειος ρυαξ, δέον νὰ λησθῶσιν όπ' όσιν τὰ εξής:

1) Η θερμοκρασία των πηγών τὸ καλοκαίρι και τὸ φθινόπωρον είνε κατά 3 βαθμούς κατωτέρα της θερμοκρασίας του έδάφους, εξ ου εκέρουν, άπόδειξις, ότι τὰ νερά έρχονται από ύψηλά και ύπογειως.

2) Οι κάτοικοι βεβαιούν ότι τὸν χειμῶνα και τὴν άνοιξιν ρέουν αι πηγαί άφθονότερον και ταχύτερον παρά τὸ καλοκαίρι και τὸ φθινόπωρον, και ότι, ενῶ από Μάϊον ως Νοέμβριον τὰ νερά είνε άρκετά ύφάλμυρα, τούναντίον τὸν χειμῶνα και τὴν άνοιξιν ή άλμυρότης έλαττωται τόσο, ώστε τὰ νερά νὰ είνε πόσιμα. Η άλμυρότης των όμως δέν είνε ποτέ τόσο μεγάλη, ώστε νὰ παραβλάπη την ανάπτυξιν των εκει δένδρων, θάμνων και ωφέλιμων φυτών.

Όσον δε άφορᾷ την σχέσηιν των υδάτων του Άλμυρου προς την λίμνην του Κουρνᾶ, αναφέρω:

α) Ότι ή έπιφάνεια της λίμνης κείται 23—25 μέτρα ύπερ την θάλασσαν, αι δε πηγαί του Άλμυρου 12—13 μέτρα ύπερ ταύτην συνεπώς ύπάρχει διαφορά ύψους 11—12 μέτρων. Έπειδή δε ή λίμνη του Κουρνᾶ απέχει από τὰς πηγὰς του Άλμυρου κατ' ίσην γραμμὴν μόλις 4 χιλιομέτρα, ή διαφορά ύψους κατά 12 μέτρα μάς δίδει ως κλίσιν της ροῆς 12 πόντους κατά 40 μέτρα ή 31)2 περίπου χιλιοστὰ κατά μέτρον.

Η κλίσις αυτή είνε μικρά, δέον όμως νὰ μη λησμονηθῆ ότι ή άτμοσφαιρικὴ πίεσις επί του χώνου εκροῆς εις τὸ μέσον της λίμνης, όπου ή λίμνη έχει βαθος 35 όργυιών, είνε περίπου 6 άτμοσφαιρών.

β) Η δυτικὴ Κρήτη κατά τούς ιστορικούς χρόνους άνωψώθη εκ της θαλάσσης και ή άνατολικὴ κατέβη. Εις την Φαλάταρναν ή άνώψωσις είνε 5,50 μέτρων, εις την χώραν των Σφακιων έμέτρησα 3,20 μέτρα, εις τὰ Στενά του Άλμυρου και εις την Λίμνην του Κουρνᾶ θα είνε 2,50 περίπου μέτρων. Συνεπώς πρό της άνωψώσεως της δυτικῆς Κρήτης ή θάλασσα θα εϊσεχώρει πολύ εις τον Κόλπον του Άλμυρου, όπου άποσυρθεῖσα έφησε τούς άμμους, δι' ών εΐχεν έπιχώσει τὸ έδαφος. Περαιτέρω δε έπιχώσεις άμμων έπέφεραν ο Βρυσιανός και οι χειμάρροι. Όλον λοιπόν τὸ έπιχώσιμόν έδαφος μέχρι των πηγών του Άλμυρου είνε διαπεποτισμένον από την θάλασσαν, ή όποια δι' αυτού συγκοινωνεῖ μετά των πέριξ των πηγών, αν δέν άνέρχεται και μέχρις αυτών. Δι' αυτό και ο Βρυσιανός αρχίζει εκει νὰ γίνεται ύφάλμυρος.

γ) Υπάρχει μέσον νὰ βεβαιωθῆ κανεις άπαξ δια παντός, ότι ο Άλμυρος είνε πηγὴ γλυκός ύδατος. Το μέσον τούτο συνίσταται εις τὸ άνοιγμα φρέατος ή όριζοντίου στοᾶς όλίγα μέτρα ύπερ την πηγὴν, εις ύψος θηλαδῆ, όπου άποκλείεται πᾶσα εκ της θαλάσσης έπίδρασις. Τότε θα λυθῆ όριστικώς αυτό τὸ ζήτημα και οι έντόπιοι θα πίνουν γλυκό νερό αντί άρμυρας.

(*Ακολουθεῖ)

Η ΓΥΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΝ ΕΣΤΙΑΝ

Ανεκαθεν ή οικογενειακή έστία, θεωρεῖται ως τὸ αληθές πεδίον δράσεως της έγγάμου γυναίκος, από τὸ ποῖον διευθύνει τὰ γεγονότα, τὰ όποια, αναλόγως της έπιτηδειότητος και της ευφυίας της, θα καταστοῦν, δι' αυτήν και τούς ιδικούς της, πηγαί ευτυχίας ή καταστροφῆς.

Εις την μάχην της ζωῆς παίζει τον ρόλον του επιτελάρχου ο όποιος από τὸ βάθος του γραφείου του, διευθύνει όλας τὰς περιπετείας των μαχών.

Γνωρίζει νὰ προβλέπη τὰ σφάλματα του έχθρου, τὰς πονηρίας του, τὰς αδυναμίας του, όπως και τὰς προσβολὰς του.

Όργανώνει όμοίως της ύπηρεσίαν της έπιμελητείας, κανονίζων την άποστολήν των τροφίμων και των αντικειμένων τὰ όποια συντείνουν εις την ευμάριαν και τὰς υλικὰς ανάγκας του στρατιώτου, διότι γνωρίζει ότι ή μεγαλοψυχία ύποδουλίζεται δια της δυνάμεως ή όποια καταναγάζει από την σωματικὴν υγιειαν.

Οι δε οι ευφρεῖς άνθρωποι έχουν δι' αυτὸν μετά την νικην, τόσον θαυμασμόν όσον και δια τὸν στρατηγόν ο όποιος την κατήγαγε λαμπρῶς.

Τούτο άκριβῶς πρέπει νὰ έννοήση ή σύγχρονος γυνή, ότι μία καλή μόρφωσις πρέπει άκριβῶς νὰ την διαποτίση με την βαιαν γνώσιν των ευθυνών και των καθηκόντων της.

Έάν ο άνηρ παλαίει δημοσίᾳ δια την ευτυχίαν του παρόντος και του μέλλοντος, εις αυτήν άπόκειται ή φροντις νὰ προετοιμάση τούς υδρους της πάλης, εις τρόπον ώστε νὰ μην παραμελήση κανέν από τὰ προνόμια τὰ όποια θα προετοιμάζουν την ευτηχή της εκβασιν.

Δέν ύπάρχει κοινωνικὴ τάξις εις την όποιαν ή γυναίκα νὰ έχη τὸ δικαίωμα νὰ παραμελῆ τὸ στοιχειῶδες αυτὸ καθήκον της.

Τὰ άμυντικά μέσα θα άλλάσσουν, έννοεῖται, αναλόγως της κοινωνικῆς της θέσεως.

Εις τὰς μεσαιὰς τάξεις, ή κυρία της φροντις θα είνε νὰ φθάση τὸ άνώτατον σημεῖον της ευμαρείας με όσον τὸ δυνατόν όλιγώτερα έξοδα, διότι ή πράξις του νὰ τὰ καταφέρη με ένα μέτριον προϋπολογισμόν είνε κατόρθωμα, τὸ όποιον πολλαί γυναίκες επιτυγχάνουν καθημερινῶς.

Θα ήτο άδικον νὰ μη τὰς συγχαρώμεν δι' αυτὸ τὸ άποτέλεσμα τὸ όποιον προϋποθέτει χιλιας ευφρεῖς επινοίας, των όποιων ή επανάληψις άποδεικνύει επαινετὴν θέλησιν.

Τὸ νὰ γνωρίζει την άκριβὴ τιμὴν των πραγμάτων, νὰ κατορθώνει νὰ κάμη επικερδεις αγορὰς, νὰ επωφεληται από όλα, νὰ δίδη και εις τὰ ευτελέστατα πράγματα χαριτωμένην ψιν, νὰ παρασκευάζη τὰ φαγητὰ με τρόπον ώστε νὰ τὰ καθιστᾷ όρεκτικά, νὰ τὰ παρασκευάζη ευχάριστα, νὰ καταβάλη καθημεριὰς φροντίδας δια τὰ ένδύματα και την διατήρησιν της ευπαρουσιάστου όψεως των, όλα αυτὰ αποτελοῦν σειρὰν πράξεων των όποιων ή γένεσις είνε σταθερὰ τίσις προς τὸ καλόν.

Εις τὰς ευπορωτέρας τάξεις, τὸ ζήτημα της αξιοπρεπειας, ή όποια πρέπει νὰ τηρηθῆ δημιουργεῖ συχνὰ αδιακόπους φροντιδας εις την γυναίκα, ή όποια αναγνωρίζει την σπουδαιότητά της.

Η άφθονία των ύπηρετῶν, ή όποια την αντικαθιστᾷ εις τὰ ταπεινά έργα, θα είνε δι' αυτήν αντικείμενον έπισταμένης εξέλεξεως, και θα άμύνεται τόσον περισσότερο ενεργητικῶς κατά της άπάτης των, καθόσον ή σχέσις του προϋπολογισμού της και της πορείας των έξόδων είνε στενή.

Έν τούτοις ενῶ κρατεῖ τὰ προσήματα, τὰ όποια είνε ένιοτε άπαραίτητος έθιμοτυπία, εκεινη όποια καλῶς ήννόησε τὰ διδάγματα της νεωτέρας μορφώσεως θα γνωρίζη νὰ άποφεύγη πολυδαπάνους ματαιότητας, αι όποια είνε ψευδεις έπιδείξεις, των όποιων τὰ τὰ γεγονότα πάντοτε άποδεικνύουν τὸ άπαιτηλόν.

Έάν κάποτε είνε αναγκαῖον τὸ μπλοφάρισμα, πάντοτε είνε κατακριτὸν τὸ ψεῦδος, και αν εις τὸ πρώτον επέλθη μία άποκάλυψις, ή γυναίκα θα ύποφέρη διπλασίως.

Κανεις εξ εκεινων τούς όποιους επεζήτησε νὰ μαγεύση με τὸ ψεῦδες μεγαλειον δέν θα την συμπαθήση, ίσως μάλιστα οι πλείστοι θα έβλεπον την δυστυχίαν της ως ανταπόδοσιν του περιφρονηθέντος έγωϊσμοῦ των.

Συχνὰ παρεξηγοῦν τον θρον: οικογενειακή έστία.

Δια πολλούς τὸ νὰ δημιουργήσουν μίαν οικογενειακήν έστίαν, σημαίνει, νὰ οργανώσουν ένα εσωτερικόν τόσον τέλειον και μεγαλοπρεπές, όσον τὸ επιτρέπει ή οικονομικὴ των κατάστασις.

Δι' άλλους σημαίνει νὰ τακτοποιήσουν μίαν κατοικίαν εις τόπον τον όποιον ή προτίμησις των ή αι περιστάσεις εξέλεξαν.

Δι' άλλους άκόμη σημαίνει άπλῶς την διευθύνειν μιᾶς οικίας.

Η οικογενειακή έστία είνε κάτι από όλα αυτὰ, αλλά είνε πολὺ περισσότερο κάτι άλλο.

Παρά την υλικὴν της έννοιαν ή εκφρασις αυτή σημαίνει τον οικογενειακόν κύκλον.

Η οικογενειακή έστία—ή λέξις τὸ δεικνύει—είνε ή συγκέντρωσις πέριξ της έστίας, όλων εκεινων οι όποιοι μοιράζονται την ιδίαν ζωήν, τούς όποιους αι αυτὰ συγκινήσεις δονοῦν, χαίρονται από τὰς ιδίας ευτυχίας και κλαῖουν δια τὰς αυτὰς λύπας.

Είνε τὸ μέρος όπου συναζονται όλοι εκεινοι τούς όποιους πλησιάζουν προς άλλήλους τὰ ίδια γενικὰ συμφέροντα, τούς όποιους τὸ ιδιον όνομα καλεῖ, είνε τέλος τὸ σημεῖον της ένώσεως όλων των άποτελούντων την οικογένειαν.

Δια την πολὺ νέαν γυναίκα ή οικογένεια αυτή άποτελεῖται γενικῶς από ένα μόνον όν: τον σύζυγον.

Η μοναξιά, ή ή χηρεία γίνονται ένιοτε αίτια ώστε ή μητέρα, ή μία συγγενής ένός εκ των συζύγων νὰ προστεθῆ εις αυτὰς, αλλά κατά γενικόν κανόνα ή οικογενειακή έστία δημιουργεῖται δι' αυτών των δύο και δι' αυτὸς τούς δύο μόνον.

Είνε άσφαλές ότι όσον περισσότερο γελαστὸν είνε τὸ μέρος αυτὸ της συγκεντρώσεως, τόσον θα προκαλῆ την επιθυμίαν του νὰ ζῆ κανεις εις αυτὸ και τόσον ευκολώτερον θα είνε εις την νεαρὰν σύζυγον νὰ συγκρατῆ εκει τον άνδρα της.

Και δι' αυτήν λοιπόν και δια την καλήν άρμονίαν του μέλλοντος νοικοκυριου, είνε θεμελιῶδες τὸ ενδιαφέρον του νὰ καταστήσῃ τὰ πράγματα της οικίας ευχάριστα, ύποδεκτικά και φιλόξενα.

Δέν πρόκειται εἰδῶ δια τὰς πολυτελεῖς εκγαταστάσεις—εάν ή περιουσία των συζύγων τούς επιτρέπει την επζήτησιν του πλούτου δια την κατοικίαν των, ήμποροῦν βεβαίως τότε νὰ οργανώ-

σούν περιβάλον ευχάριστον και μεγαλοπρεπές—άλλα δὲν ἐξαρτᾶται ἐκεῖθεν τὸ θῆλγητρον τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὕλικόν μέρος, ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ περιβάλλοντος, τὸ ὁποῖον μία ἐπιτηδεῖα και προσεκτικὴ γυναῖκα γνωρίζει νὰ δημιουργήσῃ και ἐκ τῆς τακτοποιήσεως τῶν πραγμάτων, ὅσον ταπεινά και ἄν εἶναι.

Μία ὑγιεινὴ κατοικία, ἐπιπλωμένη ἄνετα εἶναι ὄνειρον τὸ ὁποῖον εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ και ἀπὸ τὰς οἰκογενεῖας τὰς ὀλιγοτέρον πλοουσίας: μία κόμοδη πολυθρόνα, τὸ τραπέζι τῆς ἐργασίας τοποθετημένον εἰς εὐνοϊκὸν διὰ τὸ φῶς μέρος, τὸ φῶς τῆς νυκτὸς εὐφυῶς βαλμένον, ἰδοὺ ἀπὸ τὰ μικρὰ αὐτὰ πρᾶγματα ὅτι ἐξαρτᾶται ἡ ὕλικὴ χαρὰ τῆς οἰκογενεακῆς ἐστίας.

Πρέπει ἐπίσης νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει ὅτι ὑπάρχει μία εἰδικὴ ἔλξις εἰς τὰ πρᾶγματα, και ὅτι οἱ δεσμοὶ τῆς συνηθείας εἶναι οἱ στερεώτεροι.

Εἰς στιγμὰς κρίσεως, ὅταν τὰ ἐξημιμένα πνεύματα δυσκόλως διακρίνουν τὴν ἀληθῆ των ὑποχρέωσιν ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν κακῶν πειρασμῶν, ὅ,τι δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτύχουν αἱ σοφώτεραι ὑποδείξεις, πραγματοποιεῖται ἐνίοτε δὲ μόνως τῆς θέας τῶν ὕλικῶν ἀντικειμένων τῶν ὁποῖων ἡ καθημερινὴ κτῆσις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προσοικειωθῇ τὴν ἰδέαν τοῦ χωρισμοῦ.

Τὰ οἰκεία αὐτὰ ἐπιπλα, οἱ ἀπλοὶ οὗτοι μάρτυρες τῆς καθημερινῆς ζωῆς μᾶς φαίνονται τότε προικισμένα με ψυχὴν, ἡ ὁποία πρὸ πολλοῦ ἔχει ζυμωθῆ με τὴν ψυχὴν τῶν ἰδιοκτητῶν του.

Αἱ ἀναμνήσεις αἱ ὁποῖαι μένουν συνηνωμένα με αὐτὰ ἀναζοῦν πολυπληθεῖς και περιπίπτανται περίξ ἐκείνου ὅστις, ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν παροδικῶ αἰσθημάτων, ἔχεν ἀποφασίση νὰ τὰ ἐγκαταλείψῃ, και ὁ ὁποῖος τώρα ἀναβάλλει τὴν τελ ἰωτικὴν κίνησιν ἡ ὁποία θὰ τὸν ἐχώριζεν ἀπ' αὐτὰ.

Μία καλὴ γυναῖκα τοῦ σπητιοῦ δὲν θὰ παραμελήσῃ ἐπίσης νὰ συνενώσῃ εἰς ὅλας ταύτας τὰς φροντίδας και τὰς τῆς καλῶς ἐννοουμένης ὑγιεινῆς: θὰ παρασκευάσῃ τροφὴν ὑγιᾶ ἄφθονον και ἐκλεκτὴν ἐφ' ὅσον τὰ ἐπιτρέπουν τὰ μέσα τῆς.

Πολλὰι γυναῖκες εὐποροὶ δὲν περιφρονοῦν τὸ νὰ ἐπιβλέψουν τὴν ἐκτέλεσιν ὄρσιμένου φαγητοῦ, τὸ ὁποῖον κολακεύει τὰ γούστα τοῦ συζύγου των, και, ἐν ἀνάγκῃ τὸ παρασκευάζουν, μόναι των.

Χωρὶς νὰ προσδίδωμεν ἐξαιρετικὴν σημασίαν εἰς τὴν καλοφαγίαν και νὰ κάμωμεν τὸν στόμαχον τὸ εἶδωλόν μας, εἶναι καλὸν νὰ μὴ παραμελῶμεν, τὰς μικρὰς αὐτὰς ὕλικὰς ἀπολυσεις, τῶν ὁποῖων ἡ συχνότης ἐπιφέρει εὐεξίαν εἰς τὴν ζωὴν και οὕτω ἀποκλείεται ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ ἐπιζητηθῇ ἡ εὐεξία αὕτη ἀλλοῦ.

Ἐν τούτοις διὰ νὰ ἀξίξῃ μία γυναῖκα τὴν ἐπωνυμίαν «γυναῖκα τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας» δὲν χρειάζεται νὰ ἐξαντλή ὅλας τῆς τὰς ἰκανότητας εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ νοικοκυριοῦ.

Βεβαίως σημαίνει πολὺ, τὸ νὰ παριστάσῃ εἰς τοὺς ἰδικούς της φωλεὰν λεπτήν και θερμὴν, ἀλλὰ χρειάζεται ἀκόμη ὥστε ἡ ἀρμονία τῆς ζωῆς νὰ μᾶς ἐπιτρέπῃ νὰ ἐκτιμῶμεν τὰς γλυκῆτάς της.

Ἡ αἰσθηματικὴ ζωὴ, εἰς τὴν ὑψηλοτέραν ἐκφανσιν τῆς λέξεως, πρέπει ἐπίσης νὰ εἶναι μία τῶν φροντίδων τῆς γυναικὸς τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας.

Πόσον ὀλιγοστεύει ἡ ἰσχὺς τῶν ὕλικῶν φροντίδων και ἡ εὐ-

μάρεια ἡ ὁποία ἀπορρέει ἀπ' αὐτὰς, ἐὰν τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ οἴκου ταρασσεται ἀπὸ ἀδιακόπους φιλονικείας ἡ ἀπὸ πικρόχολον ἀφροσίων τὰ ὁποῖα εἶναι ἀρκετὰ νὰ ἀπομακρύνουν τὰ καλὰ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα προσπαθοῦμεν νὰ διατηρῶμεν ἐντὸς αὐτοῦ.

Πολλὰι γυναῖκες ἀλλὰ και ἄνδρες (ἀλλοίμονον! μόνον ὅτι ἐδῶ ἀπασχολοῦμεθα με τὴν γυναῖκα) πολλὰι λοιπὸν γυναῖκες φυλάτουν διὰ τοὺς ξένους τὰς χάριτας τοῦ ἐξωτερικοῦ των και τοῦ χαρακτῆρος των.

Μεταξὺ τῶν οἰκείων των ἐμφανίζονται παρημελημένα με τὰ μαλλιά ἐν ἀκαταστασίᾳ φοροῦν ἐνδυμασίαν ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἔξε διώχθη ἡ καλαισθησία και, πρέπε νὰ προσθέσωμεν, ὅτι τὸ πλεῖστον τοῦ καιροῦ δὲν ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν συμπεριφορὰν των περισσότερον τῆς ἐμφανιστῶς των. Ἡ ἐλάχιστη ἓνα τιότης τὸς καθιστᾷ δυστρότους, ἀεπεικειῖς ἔχουν συχνὰ ἀνυπομονήσας, κακοθυμίας, παραλόγους κατηφείας.

Πρὸς τοὺς ὑπηρετάς δεικνύονται ἀπαιτητικὰ, στρινφαί. Ἄλλαι φωναζοῦν ἀδιακόπως εἰς ὀξύτατον τόνον, ἀντὶ νὰ κάμουν φρονίμως τὰς παρατηρήσεις των.

Κ. Ι. Π.

Η ΚΟΥΡΑΜΑΝΑ

Μία νέα γυναῖκα ἐπερίμενε κάτι, ἀποκάτω ἀπὸ ἓνα πλάτανο στὴ λεωφόρο Κηφισοῦ. Ἐίχε σουρουπώσῃ. Οἱ διαβάτες περνοῦσαν βιαστικοί. Ἐνα ὕγρὸ κρῦο τρυποῦσε τὰ καλοκαιρινὰ ρούχα των και ἐχ' ἴδενε τὸ σῶμα των με μὲ ἀδυσάρεστῃ ἀνατριχίλα. Ἦταν ἐκεῖνη ἡ ἐποχὴ τοῦ Ἀθηναῖοῦ φθινοπώρου ποῦ δὲν ξέρει κανεὶς πῶς νὰ ντυθῇ. Ποῦ κρυώνει με τὰ καλοκαιρινὰ ὄουχα, και καψώνει με τὰ χειμωνιάτικα.

Καλοκαιρινὰ φοροῦσε και ἡ γυναῖκα ποῦ ἐπερίμενε κάτω ἀπὸ τὸν πλάτανο. Γυναῖκα τοῦ λαοῦ. Ἐνα φόρεμα ἀπὸ πρόστυχο πανὶ και ἓνα πολκάκι κοντὸ ὡς τὴ μέση τῆς Ἐσοκ' ἄφωιη. Νόστιμη ὁμως γυναῖκα. Μ' ὅλα ποῦ φαινότανε κακοπερασμένη. Μελαχροινὴ, οὔτε ψηλὴ—οὔτε κοντὴ, με μαῖρα μεγάλα μάτια. Ἀπὸ τὸ φόρεμά της τὴν βαστοῦσε ἓνα παιδάκι—μπορεὶ νὰ ἦταν και κοριτσάκι—τέσσάρων ἔως πέντε χρονῶν.

Ἐπερίμενε ἐκεῖ πολὺ ὥρα. Καὶ ἐκτύταζε ὀλοένα κατὰ τὰ Παραπήγματα. Κοὶ οἱ διαβάτες περνοῦσαν βιαστικοί, γιατί στὸν οὐρανὸ ἔτρεχαν μαῦρα σύννεφα και ἐφοβοῦντο κανένα ἀπὸ κείνα τὰ πρωτοβρόχια, ποῦ θαρρεὶ κανεὶς πῶς τὸ νερὸ χύνεται ἀπὸ ψηλὰ με τὸ τουλοῖμι. Κάπου—κάπου κανένας διαβάτης ἔριχνε και μὲ ματιὰ στὴ γυναῖκα ποῦ ἐπερίμενε. Καὶ ἀφοῦ ἡ γυναῖκα δὲν ἀπλωνε τὸ χέρι της νὰ γυρέψῃ ἐλεημοσύνη, ὁ διαβάτης ἐκουνοῦσε τὸ κεφάλι του, σὺν νᾶλεγε ἀπὸ μέσα του

—Λαθρεμπόριο! Γιόμισε ἡ Ἀθήνα ἀπὸ δαῦτες.

Ἡ γυναῖκα ὁμως δὲν ἐπρόσεχε, ἀλλὰ κι' ἄν ἐπρόσεχε μπορεὶ και νὰ μὴ ἐκαταλόβινε τι ἔλεγε γι' αὐτὴ ἐκεῖνο τὸ κούνημα τοῦ κεφαλοῦ τοῦ διαβάτη. Αὕτη δὲν ἔβγαζε τὰ μάτια της ἀπὸ τὸ δρόμο με τὴ λευκὴ ποῦ κατεβαίνει ἀπὸ τὰ Παραπήγματα. Καὶ ἐπειδὴ εἶχε περάσῃ ἡ ὥρα ἄρχισε νὰ κουνιέται νευρικά, ἀνήσυχα. Ἄλλὰ ἀξαφνα ἔστᾶθηκε. Ἐνα ἄλαφρὸ γέλιο, περαστικό, ἡμέρεψε τὸ

Παρασκευὴ συσσιτίου τῶν γενναίων.

πρόσωπό της Ἐχ' ἴδενε με τὸ ἓνα χέρι της τὰ μαλλιάκα τοῦ παιδιοῦ, ποῦ ἔπαιζε με τὰ φύλλα ποῦ ἔριχνε ὁ ἀέρας ἀπὸ τὸν πλάτανο. Κι' με τὸ ἄλλο της χέρι ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη της ἓνα μιντηλάκι διπλωμένο και τὸ κράτησε στὴν παλάμη της, ὅπως θὰ βαστοῦσε ἓνα αὐγὸ.

Ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὰ Παραπήγματα ἐκατέβαινε ἓνας νέος φαντάρος. Καὶ ἐκεῖνη δὲν ἔξεκολοῦσε τὰ μάτια της ἀπὸ πάνω του. Ὁ φαντάρος ἐκατέβηκε τὸ δρόμο βιαστικὸς και ἐπέρασε μπροστά της χωρὶς νὰ γυρῆσῃ νὰ τὴν κυτᾶξῃ. Ἐκεῖνη ὁμως τὸν ἐσταμάτησε. Καὶ με δειλία τοῦ εἶπε.

—Σὲ παρακαλῶ, μήπως τὴν πουλᾶς τὴν κουραμᾶνα;

Ὁ φαντάρος κρατοῦσε μία ἀφράτῃ κουραμᾶνα «ὑπὸ μάλης».

—Γιὰ ποῦλημα τὴν ἔχω, εἶπε γελαστός. Βλέπεις τὸ βράδυ δὲν τρώω σὸ λόχο. Καὶ στῆς δύο κουραμᾶνες μοῦ περισσεύει ἡ μιά. Τὴν πουλᾶω, λοιπὸν, γιατί και τὰ ψιλά δὲν βγαίνουνε γιὰ τὸ βραδυὸ φαί στὴν ταβέρνα.

—Καὶ πόσο τὴν πουλᾶς; ἐρώτησε δειλότερα ἀκόμη ἐκεῖνη.

—Ταχτικά τὴν πουλῶ τρεῖς δραχμαῖς, τῆς ἄλλαις, στὸν ἀποκλεισμό, τῆς πουλοῦσαν οἱ φαντάροι τέσσερης και πέντε δραχμαῖς.

Εἰς τὸ πρόσωπο τῆς φτωχῆς γυναῖκας ἐχύθηκε μὲ γλωμάδι. Θὰ τὸ ἐπρόσεξε ὁ φαντάρος.

—Ἄιντε, πάρτην τοῦ λόγου σου δυόμισυ δραχμαῖς.

Ἐξεροκατάπιε ὁμως ἐκεῖνη και με συγκίνησῃ ἀνοιξε τὸ μαντιλάκι ποῦ ἐκρατοῦσε και εἶπε παρακλητικά!

—Δὲν ἔχω. Μία ὀγδοῆντα ἔχω. Ἄν εἶχα και τρεῖς θὰ σοῦ τῆς ἔδινα. Με συμπαθῆς π' οὐ χασομέρησα.

Καὶ ἔκαμε νὰ φύγῃ. Ὁ φαντάρος ὁμως τὴν ἐσταμάτησε. Τὴν λυπήθηκε.

—Γιὰ στάσου, εἶπε. Δὲν εἶνε λόγος γιὰ ἔφρα δεκάρες. Πάρτηνε ὅσο θέλεις.

Καὶ τῆς ἔδωσε τὴν κουραμᾶνα. Καὶ τὴν ἀρπαξε ἐκεῖνη και τὴν ἔσφιξε στὸ στήθος της με τόση λαχάρα, ποῦ ὁ φαντάρος ἔμεινε με τὸ χέρι τεντωμένο ὅπως τὸ εἶχε ἀπλώσει και ἔβαλε στὴν παλάμη του ἐκεῖνη τὰ ψιλά.

—Φαίνεσαι καλὴ γυναῖκα, εἶπε. Καὶ σὺν νὰ μὴ περνᾶς καλὰ. Δικό σου εἶνε τὸ μικρὸ;

—Δικό μου. Ἐχω και ἓνα ἄλλο μεγαλιότερο ἀπὸ αὐτό. Κι' ἄν δὲν μουῖδινε τὴν κουραμᾶνα δὲν θὰ εἶχα νὰ τὰ ταῖσω δύο—τρεῖς ἡμέρες ὅσο νὰ πάρω τὴν περίθαλψι.

—Ποιὰ περίθαλψι, εἶπε ὁ φαντάρος με ὀρμή.

—Γιὰ τὸν ἄντρα μου! Ἐγὼ δὲν εἶμαι ὅπως με βλέπεις. Ὁ ἄντρας μου εἶνε τεχνίτης και περναγάμε καλὰ. Μὰ σὺν ἐπῆραν τὴν ηλικία του, ἐπῆγε και αὐτὸς στρατιώτης.

Ἦτανε στὸ Σκρᾶ. Καὶ σήμερᾳ ἔλαβα γράμμα του. Δὲν πληγώθηκε.

—Ἐνῶ μιλοῦσε ἐκεῖνη, ὁ φαντάρος ἄλλαξε χρῶμα. Τώρα ἐγλώμισσε αὐτός. Καὶ ὅσο μιλοῦσε σιγᾶ—σιγᾶ ἔβαλε τὸ χέρι στὴν τσέπη του, ἔβγαλε ἓνα δίφραγκο και μερικὰ νίκελ, τὰ ἔβαλε με τὴ μία κι' ὀγδόντα ποῦ κρατοῦσε στὸ ἄλλο χέρι και ξαφνικά ἀρπαξε τὸ χέρι της. Ἐκεῖνη ἐτρόμαξε και ἔκαμε νὰ τραβηχθῇ. Ἄλλὰ ἐκεῖνος με τὰ σιδερένια δάχτυλά του τῆς ἀνοιξε τὴν παλάμη και ἔκλεισε ἐκεῖ ὅτι ἐκρατοῦσε στὴ φούχτα του.

—Πάρτα, κυρά μου, νὰ πάρης γαλατάκι τῶν παιδιῶν τοῦ συνάδερφου ποῦ πολεμᾶει στὸ μέτωπο!

Καὶ ἔφυγε τρέχοντας γιὰ νὰ μὴ ἰδῇ ἡ ἄγνωστη ἐκεῖνη γυναῖκα και δυὸ χοντὰ δάκρυα ποῦ ἐκύλισαν στὰ μάγουλά του, τὰ ὁποῖα ἐσπούγγισε παρῆκει με τὸ μανίκι τῆς μπλούζας του.

TIM. ΣΤΑΘ.

HENRI ARDEL

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΝΥΚΤΩΝΕΙ...

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΒΛΕΠΩ μίαν εκπλήξι να εμφανίζεται εις τὰ στακτερά μάτια. "Αν ήξευρε τι περιείχε αυτό το «τίποτε»!

"Αλλά δεν ήξευρε, δεν είναι δυνατόν να ήξευρη.

Και εξαφανικά ή παρουσία του ξένου αυτού με βαρύνει και με έκνευριζει. Διαιτι να με αναγκάση να ένθυμηθώ ο,τι έχασα; Και έπειτα εύρισκα άνοπόρορο, αυτό το άνοικτο βλέμμα, το ζωηρό, το προσεκτικό, το πολύ δεισιδουτικό.

Το έννοεή έσως... "Η έσως, το πρόσωπόν μου, άδιακρίτα έκπραστικό, έπρόδωκε κάτι από την έντύπωσίν μου; Διότι έπαναλαμβάνων το τυπικόν ύφος του, ύποκλίνεται διά να φύγη:

—Κυρία, άφού ή κ. "Αμπριές δεν έπιστρέφει, κατά την πεποιθησίν σας, δεν μένει παρά να έλπιζω ότι θα είμαι τυχερώτερος άλλοτε. Τά σέβη μου.

Και τον άφηκα να φύγη, έπειδή είχα διάθεσιν να μείνω μόνη με τὰ μικρά μου, και δεν έχω τί να κάμω με αυτόν τον περαστικόν ο όποιος διαρρώσει τόσον καλά τους χλακτεμένους σιδεροδρόμους και του άρρέσει να με βλέπη, να παίζω.

4 'Απριλίου

Θυμισαία αναξιάτικη ήμέρα διά τὰ τριάντα μου χρόνια, που έρχονται σήμερα. Το είχα λημονήση. Μία, κατά τύχην, 'ματιά εις το ήμερολόγιον μου το ένθύμησε.

Είμαι τριάντα χρόνων μόνον;... Νομίζω πως έζησα τόσω, ώστε είμαι κουρασμένη... ω! τόσω! Και κατά τας άνθρωπίνους προβλέψεις πόσα χρόνια ακόμη εμπρός μου!

Τριάντα χρόνων, έφθασα, το μικρόν άδύνατο πλάσμα που έπέπρωτο να μείνω μονάκριβο μεταξύ των δύο όντων εις τὰ όποια έχρωστούσα την άφιξίν μου εις τον άπέραντον αυτόν κόσμον.

Βλέποντας το όλολευκον αυτό παρελθόν, διακρίνω άμέσως το πρόσωπον της γλυκειάς μαμάς μου τόσον παράδοξα ήνωμέν.ς με τον εν της ισχυράς θελήσεως, το πιερόχολον, που ήτον ο πατέρας, και άλλοτε, όπως και τώρα. Βεβαίως ήτο πολύτιμη, και είχε δι' αυτήν έν είδος λατρείας, της όποιας αι παιδικάί μου άναμνήσεις κρατούν την εύωδιαν. "Αλλά, το ήγνώησα άργότερα, και γνωρίζουσα την φύσιν του, δεν έξεπλάγην διότι δεν ήτο, δεν ήμπορούσε να είναι ο πιστός ίερεύς ο άπορροφημένος από την λατρείαν της. Του έχρειάζετο κάτι περισσότερο από το λεπτόν πλάσμα, το σχεδόν πάντοτε άκίνητον εις την chaise longue.

"Η Μαμά υπέφερε δι' αυτό; Σήμερα νομίζω ναί. "Αλλά εις την παιδικήν μου θηωότητα δεν το έφανταζόμην ότι το γλυκό της πρόσωπον ήτο δυνατόν να έχη άλλην έκφρασιν έκείνης την όποιαν εφώτιζε το μελαγχολικό της βλέμμα, το τρυφερό και τόσον βαθύ! Το βλέμμα των όντων που ζούν πολύ την έσωτερικήν ζωήν.

Λεπτή μου μαμάκα, το μαντεύω, το βασίλειόν σας ήτο λυπηρό, καιτοι ή φλόγα ή όποια μυστικά έκαιε, ήτο μία ψυχή ζωηράς άγρότητος, μυστική, και γενναίως άποφασισμένη. Μητέρα, μου έ ληροδοτήσατε, μαζί με την έντασιν της έσωτερικής ζωής, την υπέρηφρον φροντίδα να μη προδίω τίποτε εις τους άδιαφόρους!

"Από τον πατέρα έπηρεα την ισχυράν αυτήν θέλησιν ή όποια άποπλίζει τους ανθρώπους, που ήπατήθησαν από την έμφάνισίν μου, ώσάν λεπτού

άγάλματος. Αυτός, ακόμη, με έδωσε την περιφρονητικήν άδιαφορίαν διά την κοινήν γνώμην, την δίψαν αυτήν της εύτυχίας, την επίβλητικήν αυτήν μανίαν να την άπολούσω, μανίαν που είχα άλλοτε... όταν ήμουν νέα, εις τας φωτεινάς ήμέρας των είκοσι χρόνων μου!

Τι ζωηρή μικρή ήμουν, ως την στιγμήν, που απέθανεν ή μητέρα! "Ημουν δέκα έτών. Τότε θυμώμαι από το δυστύχημα που μου ήλθε, έγεινα άγρία κόρη, σιωπηλή, κλεισμένη με τον έαυτόν μου, ή όποια, μυστικά έζούσε με πάθος.

Και κητόπιν ο χρόνος έκαμε την έργασίαν του. Πλησίον μου υπήρχεν έκτοτε μία φίλη της μαμάς ή όποια, όπως ήτο χωρίς περιουσία, είχε δεχθί να με μεγαλώση, διότι αυτό ήτο έργον το όποιον ο πατέρας δεν ήτο ικανός να έκτελέση, από ουδέμιās άπόψεως. Και ή φίλη αυτή της μαμάς έγεινε και ιδική μου φίλη ή «μεγάλη φίλη μου» όπως την ώνόμαζα, ή κατ' έξοχήν φίλη, έκείνη ή όποια έννοεή δλα διότι είναι αυτή ή εύφύια, ή καλωσύνη και ή αυταπάρνησις.

Τι θά ένινόμην αν δεν έ.εγε κοντά μου; "Αλλ' άφού έζησε διά το καλόν μου, όσον ένόμισε ότι ήτο άναγκάιον δια το παιδί που της ένεπιστεύθησαν, έσυγε εις την τύχην της ή όποια ήτο το παράδοξον ίβανικόν της, άφ' ότου ήτο νέα. έγινε Καλόγρηα. Και έπαντρεύθηκα τον άνθρωπο που άγαπούσα... Κατά δυστυχίαν μου!

"Αλλ' έν τούτοις έπέρασα δύο περίπου χρόνια τρελλής μέθης! "Εχω το δικαίωμα να παραπονοῦμαι έπειδή τὰ επλήρωσα άκριβά; "Ισως όχι...

Μένον, που δεν είμαι άγία—ούτε Χριστιανή, άφού έχασα την πίστιν μου—ούτε στωική, ούτε κυνική φιλόσοφος... "Όταν παρατηρώ την ήθικήν μου ύπαρξιν—όπως παρατηρούν της εικόνας εις το βάθος του πηγαδιού—εύρίσκω μίαν όλομόναχη μέσα εις το πλήθος των όντων ή όποια, έρχονται στιγμές, που δοκιμάζει, πάσχουσα μέχρι του σημείου να φωνάξη από πόνον, το άίσθημα μιās μοναξιάς μέσα εις την όποιαν βυθίζεται, όπως εις ένκ βάραθρον.

"Αλλ' οι άνθρωποι που πλησιάζω δεν ύποπτεύονται τίποτε άπ' αυτά και δεν είναι πολλοί—αν υπάρχουν καν!—οί όποιοι να άνακαλύπτουν, εις το βάθος των ματιών μου, την τρομεράν μελαγχολίαν έκείνων οί όποιοί δεν έχουν πλέον τίποτε να έλπίσουν. Διότι, είμαι ακόμη το «άγριμι» που επέμενε να γνωρίζη μόνον του τας τρικυμίας της χαράς, ή της λύπης από τας όποιας έρριγούσεν ή ψυχή του, τρέμουσα ώσάν πέπλος εις όλας τας πνοάς. Και εις τον Ροβέρτον, άλλοτε, παρεδωσα το σῶμά μου αλλά ποτέ την ψυχήν μου—την όποιαν δεν μου έζήτει άλλως τε.

"Ακούω μερικούς—τους εύτυχεις γενικώς—να διακηρύττουν ότι «ή λύπη είναι νευρασθένεια. Δεν πρέπει να την προσέχουμεν και να άπασχολούμεθα με αυτήν. Αυτό είναι; Δεν το πιστεύω.

Μάλιστα, καταναγκατικά έργα. "Η καλύτερα, ακόμη υπεράτης άπαρνησις των ανθρώπινων όπως διακηρύττει ή «Μίμησις του "Ιησού Χριστού». "Η ακόμη θανάσιμος άδιαφορία ή όποια με καταλαμβάνει όλην όλίγον κατ' όλίγον» όπως άπαράλλακτα σχηματίζεται ο παχύς πάγος από το ψύχος του χειμῶνος. "Ιδού ή ζωή μου...

Τι κενή που είναι μία ύπαρξις όταν δεν έχει ούτε να κερδίξη τον άρτον της, ούτε να τειν, προς ένα σκοπόν, ούτε καμμίαν έλπίδα να τρέψη, ούτε τίποτε εξ έκείνων τὰ όποια δίδουν εις την ζωήν μίαν θαυμασίαν αξίαν!

"Α! είναι εύτυχημέναί έκείναι τας όποιας ή ανάγκη της έργασίας άποσπῃ από την συνείσθησιν της δυστυχίας των!

Εύτυχεις, έκείναι, αι όποιαί, καθημέραν, κουράζονται διά τον άνδρα και τὰ μικρά που άγαποῦν!

Εύτυχεις έκείναι εις τας όποιας ή λατρεία της τέχνης άρκει!

Εύτυχεις ακόμη και έκείναι αι όποιαί άποστρέφονται τον κόσμον!

Εύτυχεις, πρό παντός, έκείναι αι όποιαί έχουν τον θησαυρόν της θείας πίστεως εις τον όποιον εύρίσκουν σκοπόν του βίου!

"Εγώ δεν έχω το καταφύγιον αυτό. Παρεκάλεσα πολύ, ματαιώς...

Τι άπορος που είμαι λοιπόν!

Ούτε σύζυγον. Ούτε τέκνα. Ούτε έραστήν. Μερικούς άρσενικούς φίλους οί όποιοι πάντοτε άποβλέπουν εις άλλο... Μερικά όμοιώματα φίλιας με γυναίκας: διότι αι έρωτικά και ζηλότυποι απαιτήσεις του συζύγου μου, ο όποιος με ήθελε διά τον έαυτόν του μόνον, κατά τὰ πρώτα έτη του γάμου μας, με άπεμακρυναν από τας νεανικάς μου φίλας.

Δεν έχω παρά τον πατέρα που με άγαπῃ πολύ. "Αλλά σάν άνδρας, και μαζί με τόσα άλλα πράγματα! "Η Μαρινέτ, ή ώραία μου πεταλούδιτσα δεν ήξευρει παρά να «δέχεται». Αυτό, είναι άλήθεια, είναι όλίγο λάθος ιδικό μου. Την έσυνήθισα τόσον, ώστε θα έξεπλήσσοτο αν ένινόμην έξαιφνης άλλη δι' αυτήν. "Όταν ύπανδρεύθη τον αδελφόν της, ήτο όρφανή την είχε βάλει εις το οικοτροφείο, ή γιαγιά της, πολύ άπειρος, δια να άσχοληθῃ με αυτήν. "Ητο ένα κοριτσάκι δεκατεσσάρων έτών, αυτή ή νεότης. Κοντά της, έγώ ύπανδρευμένη, και πέντε έτη μεγαλειότερα της, ήμουν «μεγάλη». Μου άφοσιώθη τρελλά με την θωπευτικήν αυτήν έγκατάλειψιν, που της δίδει τόσα θέληγτρα... Είναι όπως ο αδελφός της.

Και εις ανταπόδοσιν, την υιοθέτησα εις τον τόπον του τέκνου που δεν απέκτησα.

"Ακόμη και εις την μέθην μου, ως νεοπανδρευμένη, ακόμη και κητόπιν, έν τῷ μέσω των τρικυμιών όπου ή εύτυχία μου κατέρρεε, την περιέβαλα με τρυφερότητα. Κατώρθωσα να την ύπανδρεύσω με τον άνθρωπον που επεθύμει, νικώσα την αντίστασιν της οικογενείας του έκλεκτου μηστήρος, την όποιαν το καλλιτεχνικόν μας περιβάλον επρόμαζεν.

Και τώρα με έχει εις την ζωήν της μίαν φίλιαν χρήσιμον, άσφαλῆ, άγαπητήν... Τα παιδια δεν άγαποῦν όπως άγαποῦν αι μητέρες. "Όλίγον κατ' όλίγον έχρειάσθη, θέλοντας και μή, να το έννοήσω.

"Ω! ή άπαγοήτευσιν από τὰ όντα εις τὰ όποια έπιστεύσαμεν!

"Ησθάνθην ότι έτρεμαν τὰ πτερά της πεταλούδας που επεθύμει να πετῃ κατά την ιδιοτροπίαν της. Τότε διά να την άφίσω έλευθέραν, επράθηξα τας χείρας που την επροστάτευαν... Και τώρα, περιπλανῶται όπου φαντασθῃ, μυρίζουσα την εύωδιαν των κολακειών κάθεται ή άπομακρύνεται, μη φροντίζουσα αν προκαλή πόνον, ή χαράν.

"Η άπόλυτος τρυφερότης την όποιαν είχαν εμπνεύσει εις την νέαν μου αδελφήν έξητμίση εις τὰ κύματα της ζωής της, ώσαν παιδιού χαϊδεμένου. Τόσον το χειρότερον δι' έμέ, άφού επερίμενα πολλά άπ' αυτήν... Διότι, έννοεεται, με άγαπῃ πάντοτε με τον τρόπον της, αλλά με τον άπλοϊκόν έγωϊσμόν των όντων, τὰ όποια πηγύζουσι, πρό παντός προς ό,τι τους τραβῃ, χωρίς να βλέπουν τι καταπατούν ενῶ περνοῦν...

Δεν της θυμῶνω είνα πάντοτε ή «μικρή μου κόρη» της άλλοτε.

"Εμεινε τόσον άπίστευτα νέα!

Μετά το πρόγευμα, έπλάκωσε, ενῶ έθαμάμαζα, ένθουσιασμένη το φόρτωμα των άνθων όπου ο πατέρας μου έστειλε εις ένθύμησιν των γενεθλίων μου, τὰ όποια μόνον αυτός ένεθυμήθη... "Εξεφώνησε.

—Θέ με, Βίβα, τί άνθισμένο που είναι το σπῆτι σου! ώσαν να ήτο έορτή!

—Ο πατέρας με έχαιδευσεν διά να με παρηγορήση όπου είμαι ένα χρόνο μεγαλειότερη.

—Πώς, Βίβα, άγαπημένη, ήτο σήμερα; Και το έλησμόνησα...

"Ερρίβθη εις τον λαιμόν μου με χαϊδέματα, με τρυφερά λόγια όπου μου δίδουν, προς στιγμήν, την άπάτην ότι επανευρήκα την Μαρινέτ, της άλλοτε. Ξεύρω τώρα ποια από τὰ γλυκά αυτά λόγια πρέπει να κρατήσω... "Αλλ' έν τούτοις είναι μουσική εύχάριστη εις την άκοήν, διότι όλιγοστεύει την λύπην της μοναξιάς.

"Όταν αι διαχύσεις διά την επέτειόν μου έξεφλήθησαν όπως έπρεπε, επήρε το θέμα, το όποιον άσφαλώς, της είχε κολλησει εις το κεφάλι όταν άνέθε εις το σπῆτι.

—Ω! Βίβα, αν ήξευρες την αξιολάτρευτη, έξαισία, ιδανική γυναίκα, όπου συνήτησα χθες βράδυ εις της κ. ντε Ριόλ!

Δεν εκίνηθη. "Η Μαρινέτ, συνηθίζει τους ζωηρούς αυτούς ένθουσιασμούς, τους άνεξηγήτους και παροδικούς, όπως είναι και αι αντίπαθειαι της.

—Ποιό είναι το θαῦμα αυτό;

—"Η γυναίκα του ίατροῦ Βαλπρέν, τον γνωρίζεις; ένας κοντος σοφός, ξηρός και γενειοφόρος. Αυτή, Βίβα, ήταν θαυμασία για μένα! Είναι μια κυρία κομψή, αυτή ή χάρις, με κάτι το μυστηριώδες και 'μάτια που δεσμεύουν! Μόλις πρό όλίγου έσχτείσθη τους ντε Ριόλ, ο ίατρος έθεράπευσε την Germaine ντε Ριόλ.

"Ολίγον ειρωνικά, πρώτησα.

—Δοιπόν την λατρεύεις;

—"Όχι ακόμη... "Αλλά νομίζω ότι αυτό θα συμβῆ πολύ γρήγορα, εάν και ή δευτέρα μου έντύπωσις όμοιάξη με την πρώτην, ή όποια ήτο κερυνοδόλος.

—Κεραυνοδόλος, αυτή άκριβώς είναι νομίζω, ή λέξις όπου άρμόζει.

—Βίβα, με περιπαίζεις... "Αλλ' αν την έγνώρίζεις, θα έλεγες όπως και έγώ. "Ηθελα να την ξαναδῶ!

—Θα γίνη πολύ γρήγορα. Δεν είν' έτσι.

—"Όχι πριν παρελθουν τέσσαρες ήμέρες!

Συμφωνήσαμε να πῶμε να «χωνεύσωμε» εις της Germaine ντε Ριόλ, την Τρίτη, την ίδια ώρα, του τσαγιού. "Ω! Βίβα, ήθελα να την έβλεπεις!

—Θα μαγευθῶ και έγώ;

—"Ω δεν θα ήμπορέσης να κάμης άλλώς!

—Μαρινέτ, τι παιδί όπου είναι!

Με τὰ χείλη ζωωμένα και έντροπιασμένα ψιθυρίζει!

—Μεγάλη μου αδελφή, ο καθένας είναι όπως ήμπορε! δεν πρέπει να περιφρονητε τὰ μωρά από το ύφος της συνέσεώς σας, Κυρία. Au revoir, άγαπητή, έχω δοκιμή εις τον Λίνκερ.

"Ερχεσαι μαζί μου; θα μου δώσης την γνώμη σου...

Δεν δέχομαι την πρότασιν έπειδή άποστρέφομαι του είδους αυτού τας συνεδριάσεις. Και ή πεταλούδιτσα μου άφού μου εκόλλησε δυο θερμά φίλια εις τὰ μάγουλα, εξαφανίζεται τόσω βιαστική, όσον ήλθεν.

8 'Απριλίου.

Σήμερα το άπόγευμα άφίνα να με οδηγήση ο Πέτρος Ρουβραί, να ιδῶ, εις την όδον ντε Σεξ, την έκθεσίν του, ή όποια ανοίγεται αύριον εις το κοινόν... Και άντημέσθην διά την προθυμίαν μου. "Ο χονδρός αυτός νέος, με κεφαλήν ώραίου μιγάδος, είναι ένθουσιώδης διά την τέχνην του, σχεδόν μεγαλοφυίας: αι θρασύτητές του, οί περίεργοι τόνοι του επαναστατούν τους κλασσικούς. Αυτός έσχεδιάσε τας ένδυμασίας της **Δαναΐδος** διά τας όποιας όλος ο κόσμος των ζωγράφων συζητεί. "Αλλοτε, μου έκαμε ένα pastel, εις το όποιον θα όφειλω, άργότερα όταν θα γίνω γρηά άσχημισμένη, την θελκτικήν ιδέαν ότι είχα το πρόσωπον αυτό της μελαχροινής μικράς νύμφης, στεφανωμένης με λεπτόν στέφανον φύλλων εις το όποιον όνειροπολούν μεγάλα 'μάτια—μελαγχολικά και παθητικά, και όπου χείλη έρωτευμένης μισανοίγουν...

(Ακολουθεί)

ΤΟ ΛΗΣΑΝ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΕΤΟΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Τα αποτελέσματα των εξετάσεων του Ώδειου Ἀθηνῶν καὶ ὁ περὶ αὐτὰ κατ' ἔτος δημιουργούμενος θόρυβος, μὲ δίδουν τὴν ἀφορμὴν νὰ γνωρίσω εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐθνικῆς Ζωῆς» τοὺς κυριωτέρους συντελεστάς τῆς μουσικῆς ἐκπαίδευσως ἐν Ἑλλάδι. Τὸ εὐγενές τοῦτο ἔργον ὀφείλεται ἐξ ὀλοκλήρου σχεδὸν εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοδοσίαν.

Ἐστὶ τῆς μουσικῆς κινήσεως ἐν Ἑλλάδι ὑπήρξε τὸ ᾠδεῖον Ἀθηνῶν τὸ ἴδρυμα τοῦτο ἔχει ζωὴν 50 ἐτῶν, λειτουργεῖ ἐπὶ τῆ βᾶσει τῶν ὀργανισμῶν τῶν καλυτέρων ᾠδειῶν τῆς Εὐρώπης, ἔχει 600 περίπου μαθητάς, 50 καθηγητάς καὶ διδασκάλους μὲ πλήρεις ἔδρας τῆς ὀργανικῆς φωνητικῆς καὶ θεωρητικῆς μουσικῆς καὶ μὲ συμφωνικὴν ὀρχήστραν ἐξ 80 ὀργάνων. Μετὰ τὸ Πολυτεχνεῖον τὸ ᾠδεῖον εἶναι τὸ ἀσθηρότερον ἴδρυμα εἰς τὴν ἀπονομὴν τῶν διπλωμάτων.

Δεύτερον κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος ἔρχεται τὸ ᾠδεῖον Περαιῶς (τοῦ Πειραικτοῦ Συνδέσμου). Τὸ ἴδρυμα τοῦτο εἶναι καλλιτεχνικὸν παράρτημα τοῦ ᾠδειοῦ Ἀθηνῶν, ἔχον τοὺς αὐτοὺς Καθηγητάς καὶ ὁμοῖον ὀργανισμόν. Εἶναι τόσον καταφανὴς ἡ πρόοδος τοῦ ἰδρύματος τούτου, ὥστε ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν θὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ πρώτου Μουσικοῦ ἰδρύματος τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸ ἑξαετίας ἰδρύθη ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ τῆς Μακεδονίας τὸ ᾠδεῖον Θεσσαλονίκης, παρὰ τοῦ κ. Ἀλ. Καζαντζή, Διπλωματούχου τοῦ ᾠδειοῦ Ἀθηνῶν, τελειοποιηθέντος ἐν Βρυξέλλαις. Τὸ ἴδρυμα τοῦτο ἔχει ἐτησίαν Κρατικὴν ἐπιχορήγησιν ἐκ 50 χιλ. δραχμῶν καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἡ μόνη δαπάνη τοῦ Κράτους διὰ τὴν μουσικὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ τόπου. Τὸ ᾠδεῖον τοῦτο ἰδρύθη εἰς ἀνωμαλοὺς περιστάσεις, σοβαρὰ δὲ γεγονότα, ὅπως ἡ πυρκαϊὰ τῆς Θεσσαλονίκης ἡ συνεχὴς ἐπιστράτευσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ᾠδειοῦ κ. ἄ. ἀνεκοφάν τὴν πρόοδον τοῦ ἰδρύματος τούτου, ἐν τῷ ὁποίῳ συνεκεντρώθησαν πρώτης τάξεως διδασκικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ στοιχεῖα.

Ἐκ τῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων μόνον ὁ Βόλος ἠτύχησε νὰ ἔχῃ μικρὸν ᾠδεῖον. Τὸ ᾠδεῖον Βόλου διευθύνεται ἀπὸ τὴν Καν Τσολάκη (Πιάνο) καὶ ἀπὸ τὸν κ. Κόντην (Βιολί) διπλωματούχους τοῦ ᾠδειοῦ Ἀθηνῶν οἱ ὅποιοι ἐδημιούργησαν ἀξιόλογον μουσικὴν κίνησιν κατὰ τὴν τελευταίαν 15 ετία.

Πρὸ διετίας ἰδρύθη ἐν Ἀθήναις καὶ ἄλλο ᾠδεῖον, τὸ λεγόμενον «Ἑλληνικὸν ᾠδεῖον» ἀπὸ μίαν ὁμάδα Καθηγητῶν καὶ Διδασκάλων τοῦ ᾠδειοῦ Ἀθηνῶν, οἱ ὅποιοι ἀπεσχίσθησαν ἐκείθεν καὶ ἀπετέλεσαν ἰδιαιτέρον συνεταιρισμόν· ὁ χαρακτήρ οὗτος τοῦ νέου ᾠδειοῦ κατέρριψε τὰς ἀσθηρὰς δικτυώσεις τῆς εἰσαγωγῆς μαθητῶν καὶ τῆς ἀπονομῆς τῶν διπλωμάτων καὶ ἠρόνησε τὸν ἐρασιτεχνισμόν.

Λαϊκώτερα μουσικὰ ἐκπαιδευτήρια ἐν Ἀθήναις εἶναι ἡ Ἀθηναϊκὴ μανδολινάτα καὶ ἡ «Μουσικὴ Ἀναδημία» ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις δὲ τὸ ᾠδεῖον Γραικοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ αἱ διάφοροι Φιλαρμονικαὶ Ἐταιρεῖαι. ἐξ ὧν ὀνομασται εἶναι αἱ τῆς Κερκύρας καὶ τῆς Κεφαλληνίας, εἰς ἃς ὀφείλουσι αἱ στρατιωτικαὶ Μουσικαὶ τοῦ Κράτους πολλὰ ἔλκετα στοιχεῖα. Μουσικοὶ σύλλογοι ἡ Λύκεια μὲ μουσικὰ τμήματα, ὑπάρχουν εἰς πολλὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ὅπως εἰς τὴν Ζάκυνθον τὰς Πάτρας εἰς τὴν Σύρον, καὶ εἰς τὸ Ναύπλιον εἰς τὴν Κρήτην εἰς τὴν Χίον εἰς τὴν Κύπρον. Ἐξαιρέσει ὁμοῦς ὀλίγων μερῶν εἰς τὰ ὅποια ἐγκατεστήθησαν Διπλωματοῦχοι τοῦ ᾠδειοῦ εἰς τὰ ἄλλα ὀργιάζει ἐν ὀνόματι τῆς τέχνης ἡ ἡμιμάθεια καὶ ἡ ἐπιτηδεύτης. Τὸ θλιβερόν εἶναι ὅτι ἡ κατάστασις αὐτὴ θὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐφόσον, ἡ βᾶσις τῆς μουσικῆς διαπαιδαγωγίσεως τοῦ

λαοῦ, τὸ Σχολεῖον, δὲν ἐξυπηρετεῖ τὸ ἔργον τῆς καλλιτεχνίας τῆς μουσικῆς, ἡ δὲ ἐπίσημος ἐκκλησία θεωρεῖ ἐκ παρεξήγησεως ὑποπτὸν τὸ φῶς τῆς ἀρμονίας.

Κατὰ τοὺς πλησιεστέρους ὁπολοισμούς εἰς ὅλα τὰ ἀνωτέρω ἀναφερθέντα μουσικὰ Ἐκπαιδευτήρια, ἐξεπιτεθέντων ἐφέτος 3 χιλιάδες μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, μὴ ὑπολογιζομένων ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἐκπαιδεύονται κατ' ἴδιαν. Ἐκ τούτων μέγα μέρος—ἰδίως εἰς τὰ δευτεροβόλια ᾠδεῖα καὶ τὰ κατώτερα μουσικὰ σχολεῖα—σπουδάζει τὴν μουσικὴν ἐρασιτεχνικῶς, ὀλίγα δὲ εἶναι αἱ πρόνομιόχοι φῶσις αἱ ὅποια θὰ ἐξελιχθοῦν εἰς ἀξιότους Καλλιτέχνους.

Ἀπὸ τοῦς ἐφετεινοῦς Διπλωματούχους τοῦ ᾠδειοῦ πραγματικὰ τάλαντα εἶναι αἱ Κυρία **Τριάντη** καὶ **Μηλιδῶνη** καὶ αἱ Δες Βασιιάδου (ἄσμα) Νικολάου (βιολί) καὶ Παρασκευᾶ (Πιάνο).

Ἡ κ. **Ἀλ. Τριάντη**, εἶναι ἡ μόνη τιμηθεῖσα διὰ τοῦ χρυσοῦ μεταλλίου τοῦ ᾠδειοῦ. Ἐξετέλεσε πολὺ δυνατόν πρόγραμμα μὲ σπανίαν μουσικότητα καὶ ἀπόδοσιν. Φωνητικῶς δὲν συγκρίνεται μὲ ἄλλα χρυσὰ μετὰλλια προηγουμένων ἐτῶν (Κωνσταντινίδου, Σκέπερς, Φωκά) ἀσφαλῶς ὁμοῦς εἶναι ἡ πλέον ὄριμος Καλλιτέχνης τὴν ὅποιαν ἐμόρφωσε τὸ ᾠδεῖον Ἀθηνῶν καὶ ἡ ὅποια θὰ ἠδύνατο νὰ διαφωτισθῇ διὰ τὸ Ἀ'. Βραβεῖον τοῦ ἀσθηρότερου Εὐρωπαϊκοῦ ᾠδειοῦ.

Ἡ κα. **Ἐλένη Μηλιδῶνη** (ἄσμα) ἔχει πρὸ παντός ὠραίαν φωνήν, μὲ μεγάλην ἔκτασιν, δύναμιν καὶ διαύγειαν, καὶ θὰ ἦτο—ἂν ἀπεφασίσε ν' ἀπερωθῇ εἰς τὸ Μελοδράμα—πολύτιμον στοιχείον.

Ἡ Δες **Ἀλεξάνδρα Βασιιάδου** (ἄσμα) ἔχει σπουδαία φωνητικὰ καὶ μουσικὰ χαρίσματα καὶ θὰ ἐξελιχθῇ εἰς πρώτης τάξεως Καλλιτέχνιδα τοῦ ἔσματος.

Ἡ Δες **Ὀλγα Νικολάου** (βιολί) ἐτιμήθη δικαίως μὲ τὸ ἀργυροῦν μετᾶλλιον διὰ τὴν στρογγυλότητα τοῦ ἤχου, καὶ τὴν μουσικότητα τῆς ἐκτελέσεώς της. Δὲν ἔχει βεβαίως τὴν τεχνικὴν τοῦ **Βολωνίνης**, ἡ τὴν ἐξαιρετικὴν φύσιν τοῦ **Σαλιωτά**, εἶναι ὁμοῦς πολὺ εὐσυνείδητος καὶ ἔχει λαμπρὸν μέλλον.

Ἡ Δες **Κατίνα Παρασκευᾶ** (Πιάνο) εἶναι ἡ μόνη ποῦ ἔχασε τυχαίως τὸ «χρυσὸν μετᾶλλιον». Μία ὄριμος **παιανιστ** μὲ καλλιτεχνικὴν φοχὴν καὶ ἄφθονα πιανιστικὰ χαρίσματα ἐφάνη κατωτέρα ἐαυτῆς ἀπὸ μίαν νευρικότητα τὴν ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων της.

Ὁ Μουσικὸς κόσμος ποῦ δὲν ἐξαρτᾷ τὴν καλλιτεχνικὴν ὑπόστασιν τῶν Μουσικῶν ἀπὸ τὰς τιμητικὰς διακρίσεις, ἐχαιρέτισε μὲ τὰς καλυτέρας ἐλπίδας τὰς νέας διπλωματούχους τοῦ ᾠδειοῦ, ποῦ προστίθενται ὡς πολύτιμα στοιχεῖα εἰς τὸν μικρὸν μας καλλιτεχνικὸν κύκλον.

ΑΡΙΣΤΟΞΕΝΟΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΛΙΣΩΠΟΥ

(ἄρ - γ ο υ θ ῶ)

Σκυλάκι καὶ λῦκος

Λῦκος γράψωσ' ἕνα σκυλῶ:

—Θὰ σὲ φάω! τοῦ λέει· πεινώ...

—Τί φαί θὰ καταλάβῃς;

ἔτσι ποῦ μαι ἀχαμνῶ;

Ἄφησέ μαι, καὶ σοῦ δίνω λόγον νᾶρθω σὰν παχύνω.
 Σ' ἕνα μῆνα ἀπάνου νά σου τὸ σκυλάκι παχουλό:
 —Εἶμ' ἐδῶ, τοῦ λέει, κοντά σου, φάε με, σὲ παρακαλῶ.
 Καὶ αὐτὸς συγκινηθεῖς, τὸ ξεκοίλιασε εὐθύς...

Γέρος καὶ Χάρος

Ἐνας γέρος, φορτωμένος ξύλα, πέρτει ἀπ' τὸ βάρος...
 —Ἀχ! τί μαύρη ζωὴ εἶν' τούτη! πότε νὰ μ' εὐρῇ ὁ Χάρος! παρὰ νᾶμαι σὰν γομάρι κάλλιο ν' ἄρθῃ νὰ μὲ πάρῃ!
 Στὴ στιγμὴ νὰ σου κ' ὁ Χάρος εἰς τὸ γέρο ἐμπροστά:
 —Ἦρθα! λέει· ἔλα, πᾶμε!...
 —Ἐτσι τόπα... χωράτ'...
 —Τὸ λοιπὸν τί μὲ γυρεύεις, μασκαρᾶ; μὲ κοροϊδεύεις;...

Κ. Φ. ΣΚ.

M. LEBLANC

ΤΡΑΓΙΚΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΛΟΙΠΟΝ Παῦλε—εἶπε ἡ κυρία Ντὲ-Ρεβὲξ εἰς τὸν υἱόν της, —τὸ ἀποφασίσατε; ἐξακολουθεῖς ἐσὺ καὶ ὁ ἐξάδελφός σου νὰ ἐπιμένετε νὰ γείνη αὐτὴ ἡ ἐκδρομὴ μὲ τ' αὐτοκίνητο;
 —Ναί μητέρα. Τὸ St Sore ἀπέχει μόνον δώδεκα χιλιόμετρα ἀπὸ ἐδῶ. Ὁ Βερνάρδος καὶ ἐγὼ ἀπεφασίσαμεν νὰ ἀκούσωμεν ἐκεῖ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μεσσηνικίου. Δὲν βλέπω λοιπὸν νὰ ὑπάρῃ κανένας λόγος...

—Μὰ τὸ χιόνι ποῦ ἔρριξε τὸ πρωῖ!
 —Ἐλυσεσθε παιᾶ! Καὶ ἔπειτα μὴν ἀνησυχῆς, θὰ εἶμεθα πολλὸν προσεκτικοί! Δὲν εἶναι ἔτσι Βερνάρδος;
 —Μὴν ἀνησυχῆτε, θεῖα μου, εἶπεν ἐκεῖνος. Σᾶς ὑπόσχομαι τὸ αὐτοκίνητο νὰ πηγαίνη μὲ βῆμα ἀνθρώπου... Δὲν μὲ πιστεύετε; Ἐ, τότε, μὲ βῆμα δύο ἀνθρώπων, θέλετε;...

Ἀπελιτισμένη ἡ κ. Ντὲ Ρεβὲξ ἐζήτησε τὴν βοήθειαν τῆς ἀδελφῆς της, κυρίας Ὠμπαίν, ἡ ὅποια ἔπλεκε κοντὰ εἰς τὸ τζάκι.

—Δὲν βρῖσκεῖς ὅτι αὐτὸ εἶναι μιὰ τρέλλα Μαντελέν; Ξεύρεις τὸν γιούν σου, ξεύρεις καὶ τὸν Παῦλον... δύο παλαβοὶ τοῦ χειροτέρου εἰδους. Ὁ δρόμος εἶναι ἀδειος, ἡ νύχτα εἶναι σκοτεινὴ, μὰ αὐτὸ εἶναι τρέλλα!

Μὰ τί θέλεις νὰ κάνωμε, καθμένη Ἰωάννα· οἱ γιοῖί μας εἶναι εἰκοσιπέντε ἐτῶν. Τοὺς ἔχομεν συνηθίσῃ νὰ κάνουν' ὅτι τοὺς καπνίσει. Ἐγὼ ἀπὸ μέρους μου παραιτοῦμαι ἀπὸ κάθε ἀντίστασι.

Ἡ κυρία Ντὲ-Ρεβὲξ ἀναστέναξε.

Λοιπὸν ἄς κάμουν ὅ,τι θέλουν. Ἀλλὰ πρὸ παντός, Παῦλε, βασιζομαι σὲ σένα. Στὴν μιὰ καὶ εἴκοσι, μία καὶ εἴκοσι πέντε τὸ πολὺ, πρέπει νὰ ἔχῃς ἐπιστρέψῃ. Ὅριστε... θὰ σᾶς περιμένωμε εἰς τὴν μιάνισιν.

Ὁ Παῦλος ὑπεσχέθη ὅλα ὅσα τοῦ ἐζήτησαν. Ὁ Βερνάρδος ἔδωσε ὅλους τοὺς ὄρκους ποῦ τοῦ ἀπήτησαν καὶ ὁ καθεὶς ἀγκάλιασε καὶ ἐφίλησε τρυφερὰ τὴν μητέρα του. Καὶ ἔφυγαν καὶ οἱ δύο βιαστικοί.

Μετὰ δέκα λεπτὰ ἤκουσαν τὸν θόρυβον τοῦ ἀπομακρυνομένου αὐτοκινήτου.
 ... Ἡ κ. Ντὲ Ρεβὲξ καὶ κ. ἡ Ὠμπαίν ἔμεναν μόνες μέσα εἰς τὸ μεγάλο σαλόνι τῆς ἐπαύλεως καθισμένες κοντὰ στὴν φωτιὰ, ποῦ ἔκαιε μὲ μεγάλας φλόγες. Αἱ δύο ἀδελφαὶ ὁμοίωζον καταπληκτικῶς ἡ μία τῆς ἄλλης, εἶχον τὸ ἴδιον κτένισμα, ἀργυρόλευκα μαλλιά, ὀλίγον ἀδύνατα τὰ πρόσωπά των καὶ ἐφόρουν τοῦ αὐτοῦ σχήματος μαῦρα φορέματα· ἡ μία ὁμοῦς ἐξ αὐτῶν, ἡ Ἰωάννα ντὲ Ρεβὲξ εἶχε ὕψος πλέον μελαγχολικόν

καί μάτια κουρασμένα Είναι αρκετά χρόνια τώρα που ὑποφέρει ἀπὸ πόνους ἀρθρῆτικους τόσοσ ὀξείς, ὥστε ἄνευ τῆς βοήθειάς τῆς καμαριέρας τῆς δὲν μπορεῖ νὰ μετακινήται ἀπὸ τὴν πολυθρόναν πού κάθεται.

Καὶ παρεπονέθη γι' αὐτὸ πρὸς στιγμὴν στὴν ἀδελφὴν τῆς, ἢ ὁποία ἐπίσης μέσα στὴν πολυθρόνα τῆς καθισμένη δὲν μποροῦσε νὰ κινήται συνεπεία ἑνὸς προσφάτου στραγγουλισματος τοῦ ποδός τῆς καὶ ἢ ὁποία συμμεριζομένη τὴν στενοχωρίαν τῆς Ἰωάννας εἶπεν:

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι δὲν εἶναι διόλου εὐχάριστο νὰ μένη κανεὶς ἀδρανῆς. Ἔχω ὀκτὼ ἡμέρας μόνον πού βρίσκομαι στὴν θέσιν σου καὶ ἀρχίζω πειὰ νὰ χάνω τὴν ὑπομονήν μου.

Κατελήφθησαν καὶ αἱ δύο ὑπὸ νευρικοῦ γέλωτος διότι κατὰ τὸ διάστημα ὅλης τῆς ζωῆς, τοὺς συνέβαινον τὰ ἴδια γεγονότα, ὑπανδρεύθησαν τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ ἐπῆραν δύο ἀδελφούς. Τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ἔγειναν μητέρες καὶ ἐχῆρευσαν καὶ αἱ δύο τὸν αὐτὸν χρόνον. Καὶ ἀκόμη εἰς τὰς μικροτέρας λεπτομερείας τοῦ βίου των ἢ τύχη ἐμοίραζε καὶ εἰς τὰς δύο τὰς λύπες καὶ τὰς χαρὰς τὰς ὁποῖες ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ἐζύγισε στὴν ἴδια ζυγαριά.

Δι' ὄλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἠγαπῶντο τρυφερά. Δὲν μποροῦσε νὰ ζήση ἢ μία χωρὶς τὴν ἄλλην. Σὲ ποῖον ἄλλως τε θὰ μιλοῦσε ἢ κάθε μία γιὰ τὸ παιδί τῆς, αὐτὰ τὰ παιδιά τὰ ὁποῖα ἐλάτρευαν μὲ τὴν ἰδίαν τρέλλαν καὶ μὲ τὸ αὐτὸ πάθος;

— Δὲν ἀνησυχεῖς; εἶπεν ἢ Ἰωάννα.

— Εἶμαι πάντα ἀνήσυχη, ὅταν λείπει ὁ Βερνάρδος—ἀπήνητησεν ἢ κ. Ὁμπαῖν . . . δὲν ἀνησυχῶ ὅμως σήμερα περισσότερο ἀπὸ ἄλλην φορὰν.

— Ἐγὼ ὅμως ἀνησυχῶ ποῖο πολύ. Πάντα μοῦ φαίνεται ὅτι ἢ Χριστουγεννιάτικη νύκτα, ἦταν μία νύκτα ἰδιαιτέρα γιὰ μᾶς. Πάντοτε μᾶς συνέβαιναν γεγονότα ἔκτακτα, ἢ μεγάλη εὐτυχία μᾶς ἤρχετο ἢ παρὰ πολὺ μεγάλη δυστυχία. Αὐτὴν τὴν νύκτα, ἔχω σὰν ἕνα κακὸ προαίσθημα. . .

Ἐνα ἀπὸ τὰ καιόμενα ξύλα κατρακύλισε μέσα στὸ τζάκι, καὶ ὁ θόρυβός του τὰς ἔκαμε νὰ τρεμουλιάσουν. Ἐκύταξε ἢ μία τὴν ἄλλην· εἶδαν ὅτι ἦσαν κάτωχρες.

Τὸ ὥρολόγιον ἐσήμανε μίαν.

— Ἀκόμη εἴκοσι πέντε ἢ τριάντα λεπτά εἶπεν, ἢ κ. Ὁμπαῖν, καὶ θὰ ἰδῆς ὅτι τὸ προαίσθημά σου εἶναι ἀδικαιολόγητον.

Γιὰ νὰ διασκεδάσουν ὀλίγον τὴν ἀνησυχίαν των ἤρχισαν ν' ἀναπολοῦν μίαν πρὸς μίαν ὅλας τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων. Χριστούγεννα τῶν παιδικῶν των χρόνων, ὅταν προσπαθοῦσαν νὰ μὴ ἀποκοιμηθοῦν γιὰ νὰ ἀκούουν τοὺς παράξενους κρότους τοῦ τζακιοῦ. Χριστούγεννα ὅταν ἦσαν κοριτσάκια καὶ ἐπλαθον ὄνειρα γιὰ τὸν ἔρωτα. Χριστούγεννα ὅταν ἦσαν σύζυγοι καὶ ἐδειπνοῦσαν τόσοσ εὐθύμα μὲ τοὺς συζύγους των: Χριστούγεννα μητέρων, Χριστούγεννα χηρῶν . . .

Ἄλλ' ὄλαι αὐταὶ αἱ ἀναμνήσεις τὰς ἔκαμον νὰ μελαγχολοῦν περισσότερο, ὅπως ὄλαι αἱ ἀναμνήσεις τῶν ὁποίων ἢ χαρὰ σβύνει μαζὴ μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου καὶ τὸ βασιλευμα τῆς ζωῆς. Καὶ τὰ μάτια των δὲν ἐγκατέλειπον τοὺς δείκτας τοῦ παλαιοῦ ὥρολογίου πού ἦτο τοποθετημένον ἐπάνω εἰς τὸ τζάκι.

Πηγαίνει ἐμπρὸς τὸ ὀλιγώτερον πέντε λεπτά, εἶπεν ἢ κ. Ντὲ Ρεβέξ.

— Ναι τὸ ὀλιγώτερον—ἐπρόφερε ἢ ἀδελφὴ τῆς. Ἐκτὸς τούτου θὰ ἤῤραν τόσοσ γνωστὸν κόσμον στὴν ἐκκλησία. . .

— Ναι, ἀλλὰ μᾶς ὑπεσχέθησαν. . .

— Οὐφ, ὑποσχέσεις νέων! Ἐννοεῖς πολὺ καλὰ ὅτι ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βερνάρδος οὔτε καὶ θυμοῦνται ὅτι μπορεῖ νὰ εἶμεθα ἀνήσυχες.

— Ἄ βλέπετε λοιπὸν, ἀνησυχεῖς καὶ σὺ! ἀνεφώνησεν ἢ κ. ντὲ Ρεβέξ . . . ἤμουνα βεβαία. . .

— Καθόλου . . . μόνον . . . χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ κανεὶς, σκέπτεται καμμὶ φορὰ μερικά πράγματα. . .

— Τί πράγματα; Μίλα λοιπὸν! . . . Κανένα ἀτύχημα δὲν εἶναι ἔτσι;

— Ἡ κ. Ὁμπαῖν δὲν εἶχε τὴν δύναμιν νὰ διαμαρτυρηθῇ. Εἶχον μελαγχολίαν καὶ αἱ δύο. Θυμήθησαν διάφορα ἀτυχή συμβάντα, ἀναφερόμενα εἰς βιβλία, διὰ τὰ ὁποῖα πρὶν συμβοῦν εἶχαν προαισθήματα ἐκείνοι πού τὰ ὑπέστησαν. Καὶ τοὺς ἐφαίνετο ὅτι ἐδοκίμασαν μίαν τοιαύτην τρομακτικὴν προαίσθησιν.

Ἐκτύπησε μία καὶ μισή.

— Μισή—ἐψιθύρισε ἢ κ. Ντὲ Ρεβέξ. Ἄναμφιβόλως κατὶ θὰ τοὺς συνέβη. Ἄν στέλναμε κανένα πρὸς συνάντησίν των; Νὰ πάῃ ὁ κηπουρὸς μ' ἕνα ποδήλατο.

— Βεβαίως. Ἄλλὰ ποιὸς μᾶς βεβαιώνει ὅτι θὰ γυρίσουν ἀπὸ τὸν αὐτὸν δρόμον; Πέρνουν συχνὰ κανένα ἀπὸ τοὺς ἄλλους δύο οἱ ὁποῖοι εἶναι ὀλιγώτερον ἀνάμαλοι.

Ἐσιώπησαν καὶ μέσα στὴν ἡσυχίαν πού ἐβασίλευε γύρω των, τὸ τικ-τὰκ τοῦ ὥρολογίου ἐγίνετο τρομακτικόν. Παρακολουθοῦσαν τὴν κίνησιν τοῦ μεγάλου δείκτου πού δὲν θὰ ἐπίστευαν ποτὲ ὅτι μποροῦσε νὰ εἶναι ἀντιληπτὴ μέχρις αὐτοῦ τοῦ σημείου.

Ἡ κ. ντὲ Ρεβέξ ἐδοκίμασε νὰ γελάσῃ.

— Εἶμεθα τρελλὰς νὰ ἀνησυχῶμεν τόσοσ, γιὰ μερικά λεπτά πού ἐπέρασαν. . .

— Ἄκουσε!

Ἡ κ. Ὁμπαῖν εἶχε ἀνασुकωθῇ ἀπὸ τὴν πολυθρόναν τῆς.

— Τί εἶναι; Τί τρέχει; ἐτραύλισε ἢ κ. ντὲ Ρεβέξ προσπαθοῦσα ν' ἀνασुकωθῇ καὶ αὐτὴ.

— Τίποτε . . . τίποτε . . . μοῦ φάνηκε. . .

Ξανάπεσαν καὶ αἱ δύο, ἀλλὰ μὲ τὸ αὐτὸ τετωμένο μὲ τὰ νεῦρα ἐξερεθισμένα, ἤκουσαν τὸν θόρυβον καὶ τὸν ψίθυρον τῆς νύκτας.

— Οἱ ὑπηρεταὶ ἔπεσαν, δὲν εἶναι ἀλήθεια; εἶπεν ἢ κ. Ὁμπαῖν.

— Ναι, μόνον ἢ Κατερίνα περιμένει νὰ τῆς ἀπαντήσωμεν καὶ ὁ Ἄντωνης ὁ ὁποῖος κοιμάται κάτω στὴν εἴσοδον.

Δὲν ἐτολμοῦσαν νὰ κυττάζουν πλέον τὸ ὥρολόγιον. Ἄλλὰ μέσα των τὰ δευτερόλεπτα ἐξακολουθοῦσαν τὸ ἄγριον ἔργον τους καὶ καθένα ἀπ' αὐτὰ τὰ δευτερόλεπτα ἦταν ἕνα μαρτύριο.

Δύο ἢ ὄρα. . .

Ἡ κ. ντὲ Ρεβέξ ἤρχισε νὰ κλαίῃ. Ἡ ἀδελφὴ τῆς τὴν ἀποπῆρε, ἀλλ' ἀμέσως καὶ ἢ ἰδία ἐξεργάγει εἰς λιγμούς.

Καὶ ἔξαφνα, ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ πάγκο, πρὸς τὸ μέρος τῆς εἰσόδου, ἠκούσθησαν φωνές, καὶ θόρυβος. Ἦκουσαν τὸν Ἄντωνην ὁ ὁποῖος ἐβγήκε βιαστικὸς καὶ ἔτρεξε εἰς συνάντησιν τῶν ἐρχομένων. Κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα ἕνας βιαστικὸς διάλογος.

Ἡ Ἄντωνης ἀφῆκε μίαν κραυγὴν φρίκης.

(Ἄκολουθεῖ)

ΠΑΠΙΤΣΑ ΡΑΦΑΝΑ